

សិក្សាអនុគមន៍ទម្រង់ $y = f(x) = \frac{ax^2 + bx + c}{px + q}$

លំហាត់ទី១ គេមានអនុគមន៍ f កំណត់លើ $\mathbb{R} - \{2\}$ ដោយ $f(x) = \frac{x^2 - x - 1}{x - 2}$ ។

យើងតាង C ជាក្រាបរបស់វ៉ាលីតេម្រុយអរតូណរម៉ាល់ $(0, \vec{i}, \vec{j})$ ។

- សិក្សាលីមីតនៃអនុគមន៍ f ត្រង់ $-\infty$ និងត្រង់ $+\infty$ ។
- សិក្សាអថេរភាព និងសង់តាងអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f ។
- រកចំនួនពិត a, b, c ដែលគ្រប់ $x \neq 2$; $f(x) = ax + b + \frac{c}{x-2}$ ។
  - គេតាង d ដែលមានសមីការ $y = x + 1$ ។ បង្ហាញថា d ជាអាស៊ីមតូតនៃ C ត្រង់ $+\infty$ និង $-\infty$ ។ សិក្សាទីតាំងនៃក្រាប C ធៀបនឹងបន្ទាត់ d ។
  - សង់ក្រាប C និង បន្ទាត់ d ។

ដំណោះស្រាយ

- សិក្សាលីមីតនៃអនុគមន៍ f ត្រង់ $-\infty$ និងត្រង់ $+\infty$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2 - x - 1}{x - 2} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2 \left(1 - \frac{1}{x} - \frac{1}{x^2}\right)}{x \left(1 - \frac{2}{x}\right)} = -\infty \frac{(1-0-0)}{1-0} = -\infty$$

ដូចនេះ: $\boxed{\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = -\infty}$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2 - x - 1}{x - 2} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2 \left(1 - \frac{1}{x} - \frac{1}{x^2}\right)}{x \left(1 - \frac{2}{x}\right)} = +\infty \frac{(1-0-0)}{1-0} = +\infty$$

ដូចនេះ: $\boxed{\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = +\infty}$

2. សិក្សាអថេរភាព និងសង់តារាងអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f

- ដេរីវេ

$$\begin{aligned} f'(x) &= \left(\frac{x^2 - x - 1}{x - 2} \right)' = \frac{(x^2 - x - 1)'(x - 2) - (x - 2)'(x^2 - x - 1)}{(x - 2)^2} \\ &= \frac{(2x - 1)(x - 2) - (x^2 - x - 1)}{(x - 2)^2} \\ &= \frac{2x^2 - 4x - x + 2 - x^2 + x + 1}{(x - 2)^2} = \frac{x^2 - 4x + 3}{(x - 2)^2} \end{aligned}$$

$f'(x) = 0 \Leftrightarrow x^2 - 4x + 3 = 0$ មានឫស $x_1 = 1; x_2 = 3$

- តារាសញ្ញាដេរីវេ $f'(x)$

x	$-\infty$	1	2	3	$+\infty$	
f'(x)	+	0	-	-	0	+

- $f'(x) > 0$ ឬ អនុគមន៍ f កើន ពេល $x \in (-\infty, 1) \cup (3, +\infty)$
- $f'(x) < 0$ ឬ អនុគមន៍ f ចុះ ពេល $x \in (1, 2) \cup (2, 3)$

- បរមាធៀប

- ត្រង់ $x = 1; f'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី + ទៅ -

គេបាន f មានអតិបរមាធៀបមួយ គឺ $f(1) = \frac{1^2 - 1 - 1}{1 - 2} = 1$

- ត្រង់ $x = 3; f'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី - ទៅ +

គេបាន f មានអប្បបរមាធៀបមួយ គឺ $f(3) = \frac{3^2 - 3 - 1}{3 - 2} = 5$

• តារាងអថេរភាពនៃ f

x	$-\infty$	1	2	3	$+\infty$	
f'(x)	+	0	-	-	0	+
f(x)	$-\infty$	1		$+\infty$	5	$+\infty$

3. a. រកចំនួនពិត a, b, c ដែលគ្រប់ $x \neq 2$; $f(x) = ax + b + \frac{c}{x-2}$

$$\begin{aligned}
 f(x) = ax + b + \frac{c}{x-2} &\Leftrightarrow \frac{x^2 - x - 1}{x-2} = ax + b + \frac{c}{x-2} \\
 &\Leftrightarrow \frac{(x-2)(x+1) + 1}{x-2} = ax + b + \frac{c}{x-2} \\
 &\Leftrightarrow x + 1 + \frac{1}{x-2} = ax + b + \frac{c}{x-2}
 \end{aligned}$$

ដោយផ្អែកលើមេគុណ យើងបាន $a = 1; b = 1; c = 1$

b. បង្ហាញថា d : $y = x + 1$ ជាអាស៊ីមតូតនៃ C ត្រង់ $+\infty$ និង $-\infty$

$$\text{ដោយ } \lim_{x \rightarrow \pm\infty} [f(x) - (x + 1)] = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \left[x + 1 + \frac{1}{x-2} - (x + 1) \right] = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{1}{x-2} = 0$$

ដូចនេះ បង្ហាត់ d : $y = x + 1$ ជាអាស៊ីមតូតនៃ C

សិក្សាទីតាំងនៃក្រាប C ធៀបនឹងបង្ហាត់ d

$$C : y = x + 1 + \frac{1}{x-2} \quad ; \quad d : y = x + 1$$

$$\Rightarrow y_c - y_d = x + 1 + \frac{1}{x-2} - (x + 1) = \frac{1}{x-2}$$

$$\bullet y_c - y_d > 0 \Leftrightarrow \frac{1}{x-2} > 0 \Leftrightarrow x - 2 > 0 \Leftrightarrow x > 2$$

ដូចនេះ (c) ស្ថិតនៅលើបង្ហាត់ (d) ពេល $x > 2$

$$\bullet y_c - y_d < 0 \Leftrightarrow \frac{1}{x-2} < 0 \Leftrightarrow x-2 < 0 \Leftrightarrow x < 2$$

ដូចនេះ: (c) ស្ថិតនៅក្រោមបន្ទាត់ (d) ពេល $x < 2$

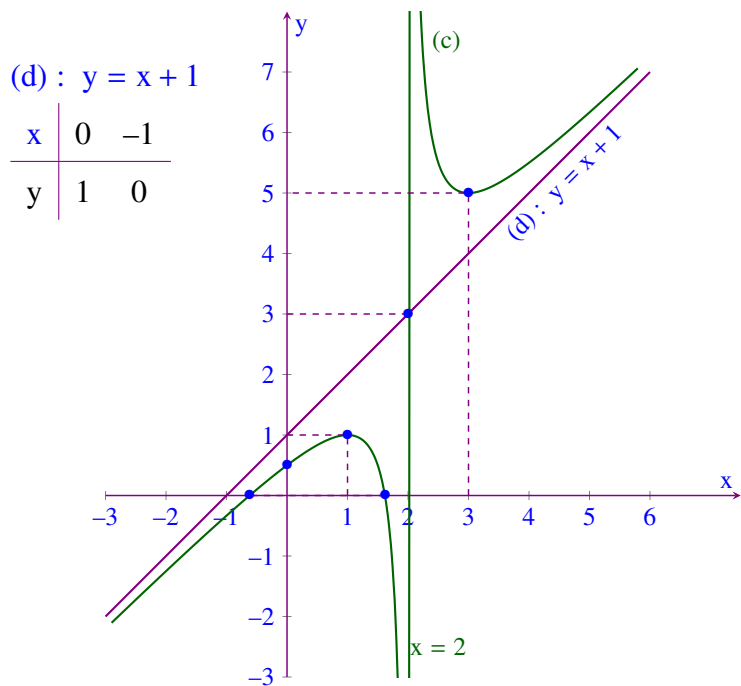
c. សង់ក្រាប C និង បន្ទាត់ d

$$(C) \cap (x'ox) \text{ គឺ } y = 0$$

$$\Leftrightarrow x^2 - x - 1 = 0 \quad \Delta = b^2 - 4ac = (-1)^2 - 4(1)(-1) = 5 \text{ មានឫស } x = \frac{1 \pm \sqrt{5}}{2}$$

$$\text{គេបាន } x = 1.62, \quad x = -0.62$$

$$(C) \cap (y'oy) \Leftrightarrow x = 0 \Rightarrow y = \frac{0^2 - 0 - 1}{0 - 2} = \frac{1}{2}$$

លំហាត់ទី២

គេមានអនុគមន៍ f ដែល $f(x) = \frac{x^2 - x - 3}{x + 1}$ និង គេតាងដោយ (C) ក្រាបនៃអនុគមន៍ f ។

- ក. រកដែនកំណត់នៃអនុគមន៍ f ។
- ខ. បង្ហាញថា $f(x) = x - 2 - \frac{1}{x + 1}$ ។
- គ. បង្ហាញថាបន្ទាត់ដែលមានសមីការ $y = x - 2$ ជាអាស៊ីមតូតទ្រេតនៃក្រាប (C) ។
- ឃ. សិក្សាអថេរភាព និងសង់ក្រាបនៃ f ។

ដំណោះស្រាយ

- ក. រកដែនកំណត់នៃអនុគមន៍ f

ដោយ $f(x) = \frac{x^2 - x - 3}{x + 1}$; $f(x)$ មានន័យលុះត្រាតែ $x + 1 \neq 0 \Leftrightarrow x \neq -1$

ដូចនេះ ដែនកំណត់នៃអនុគមន៍ f គឺ $D_f = \mathbb{R} - \{-1\}$

- ខ. បង្ហាញថា $f(x) = x - 2 - \frac{1}{x + 1}$

ដោយ $x - 2 - \frac{1}{x + 1} = \frac{(x - 2)(x + 1) - 1}{x + 1} = \frac{x^2 + x - 2x - 2 - 1}{x + 1} = \frac{x^2 - x - 3}{x + 1} = f(x)$

ដូចនេះ $f(x) = x - 2 - \frac{1}{x + 1}$

- គ. បង្ហាញថាបន្ទាត់ដែលមានសមីការ $y = x - 2$ ជាអាស៊ីមតូតទ្រេតនៃក្រាប (C)

ដោយ $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} [f(x) - (x - 2)] = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \left[x - 2 - \frac{1}{x + 1} - (x - 2) \right] = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{-1}{x + 1} = 0$

ដូចនេះ បន្ទាត់ $y = x - 2$ ជាអាស៊ីមតូតទ្រេតនៃក្រាប C

ឃ. សិក្សាអថេរភាព និងសង់ក្រាបនៃ f

- ដេរីវេ

$$f'(x) = \left(\frac{x^2 - x - 3}{x + 1} \right)' = \frac{(x^2 - x - 3)'(x + 1) - (x + 1)'(x^2 - x - 3)}{(x + 1)^2}$$

$$= \frac{(2x - 1)(x + 1) - (x^2 - x - 3)}{(x + 1)^2}$$

$$= \frac{2x^2 + 2x - x - 1 - x^2 + x + 3}{(x + 1)^2} = \frac{x^2 + 2x + 2}{(x + 1)^2};$$

$$f'(x) = 0 \Leftrightarrow x^2 + 2x + 2 = 0 \quad \Delta = b^2 - 4ac = 4 - 4(1)2 = -4 < 0$$

$f'(x)$ មានសញ្ញាតាមមេគុណ a

- តារាងសញ្ញា $f'(x)$

x	$-\infty$	-1	$+\infty$
$f'(x)$	+		+

$f'(x) > 0$ ឬ អនុគមន៍ f កើន ពេល $x \in (-\infty, -1) \cup (-1, +\infty)$

- តារាងអថេរភាពនៃ f

x	$-\infty$	-1	$+\infty$
$f'(x)$	+		+
f(x)	$-\infty$ 	$+\infty$	$-\infty$

- សង់ក្រាប

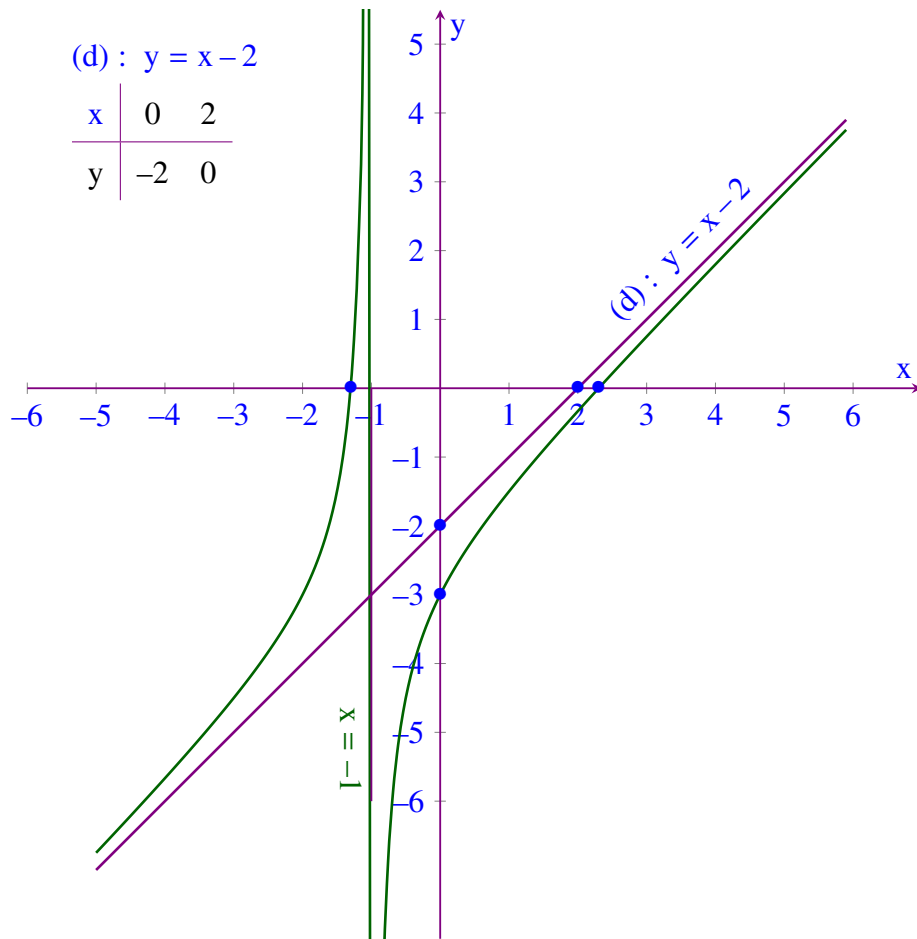
◦ $C \cap (y'oy)$ គឺ $x = 0$; $\Rightarrow y = \frac{0^2 - 0 - 3}{0 + 1} = -3$

◦ $C \cap (x'ox)$ គឺ $y = 0 \Rightarrow x^2 - x - 3 = 0$

$$\Delta = b^2 - 4ac = (-1)^2 - 4(1)(-3) = 13 \Rightarrow x = \frac{1 \pm \sqrt{13}}{2}; x = 2.3, x = -1.3$$

(d) : $y = x - 2$

x	0	2
y	-2	0

លំហាត់ទី៣

គេមានអនុគមន៍ $f(x) = \frac{(x+2)(x-2)}{(1-x)}$ ។

ក. រកដែនកំណត់ $f(x)$ ។

ខ. បង្ហាញថា $f(x) = -x - 1 + \frac{3}{x-1}$ ។

គ. សិក្សាអថេរភាពនិង សង់ក្រាប C នៃអនុគមន៍ $f(x) = \frac{(x+2)(x-2)}{(1-x)}$ ។

ដំណោះស្រាយ

ក. រកដែនកំណត់ $f(x)$; $f(x) = \frac{(x+2)(x-2)}{1-x}$

$f(x)$ មានន័យលុះត្រាតែ $1-x \neq 0 \Leftrightarrow x \neq 1$

ដូចនេះ ដែនកំណត់នៃអនុគមន៍ f គឺ $D_f = \mathbb{R} - \{1\}$

ខ. បង្ហាញថា $f(x) = -x - 1 + \frac{3}{x-1}$

$$\begin{aligned} \text{ដោយ } -x - 1 + \frac{3}{x-1} &= \frac{(-x-1)(x-1) + 3}{x-1} = \frac{-x^2 + x - x + 1 + 3}{-(1-x)} \\ &= \frac{-(x^2 - 4)}{-(1-x)} \\ &= \frac{(x+2)(x-2)}{1-x} \\ &= f(x) \end{aligned}$$

ដូចនេះ $f(x) = -x - 1 + \frac{3}{x-1}$

គ. សិក្សាអថេរភាពនិង សង់ក្រាប C

- ដេរីវេ

$$f'(x) = \left(\frac{(x+2)(x-2)}{1-x} \right)' = \left(\frac{x^2-4}{1-x} \right)' = \frac{(x^2-4)'(1-x) - (1-x)'(x^2-4)}{(1-x)^2}$$

$$= \frac{2x(1-x) + (x^2-4)}{(1-x)^2} = \frac{2x - 2x^2 + x^2 - 4}{(1-x)^2} = \frac{-x^2 + 2x - 4}{(1-x)^2}$$

$$f'(x) = 0 \Leftrightarrow -x^2 + 2x - 4 = 0$$

$$\Delta = b^2 - 4ac = (2)^2 - 4(-1)(-4) = 4 - 16 = -12 < 0$$

គេបាន $f'(x)$ មានសញ្ញាដូចមេគុណ a

- តារាងសញ្ញា $f'(x)$

x	$-\infty$	1	$+\infty$
$f'(x)$	-		-

$f'(x) < 0$ ឬអនុគមន៍ f ចុះ ពេល $x \in (-\infty, 1) \cup (1, +\infty)$

- លីមីត

$$\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{x^2-4}{1-x} = \mp\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2-4}{1-x} = \pm\infty$$

- តារាងអថេរភាពនៃ f

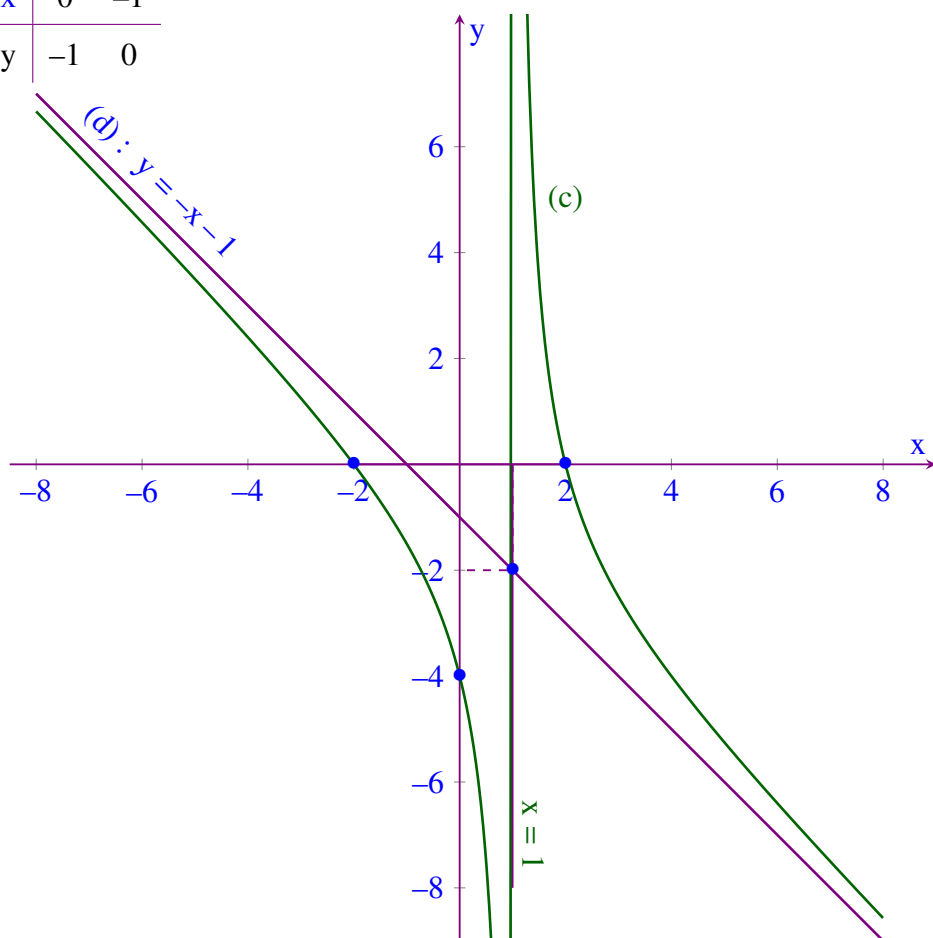
x	$-\infty$	1	$+\infty$
$f'(x)$	-		-
f(x)	$+\infty$ 	$+\infty$ 	$-\infty$

• សង់ក្រាប

- ក្រាប(c) កាត់អ័ក្សអរដោនេ ពេល $x = 0 \Rightarrow y = f(0) = \frac{(0+2)(0-2)}{1-0} = -4$
- ក្រាប (c) កាត់អ័ក្សអាបស៊ីស ពេល $y = 0 \Leftrightarrow 0 = \frac{(x+2)(x-2)}{(1-x)} \Leftrightarrow x = -2; x = 2$

(d) : $y = -x - 1$

x	0	-1
y	-1	0

លំហាត់ទី៤

គេឲ្យអនុគមន៍ f កំណត់ដោយ $f(x) = \frac{x^2 + x + 4}{x + 1}$ ហើយមានក្រាប C ។

១. រកដែនកំណត់ និង សិក្សាសញ្ញាដេរីវេ $f'(x)$ នៃអនុគមន៍ f ។

២. សរសេរសមីការអាស៊ីមតូតឈរ និង អាស៊ីមតូតទ្រេតនៃក្រាប C ។

៣. សង់តារាងអថេរភាព អាស៊ីមតូត និង ក្រាប C នៃអនុគមន៍ f ។

ដំណោះស្រាយ

១. រកដែនកំណត់

$$\text{យើងមាន } f(x) = \frac{x^2 + x + 4}{x + 1}$$

$$\bullet f(x) \text{ មានន័យលុះត្រាតែ } x + 1 \neq 0 \Rightarrow x \neq -1$$

ដូចនេះ ដែនកំណត់នៃ f គឺ $D_f = \mathbb{R} - \{-1\}$

សិក្សាសញ្ញាដេរីវេ $f'(x)$ នៃអនុគមន៍ f

$$\begin{aligned} f'(x) &= \left(\frac{x^2 + x + 4}{x + 1} \right)' = \frac{(x^2 + x + 4)'(x + 1) - (x + 1)'(x^2 + x + 4)}{(x + 1)^2} \\ &= \frac{(2x + 1)(x + 1) - x^2 - x - 4}{(x + 1)^2} = \frac{2x^2 + 2x + x + 1 - x^2 - x - 4}{(x + 1)^2} \\ &= \frac{x^2 + 2x - 3}{(x + 1)^2} \end{aligned}$$

ដោយ $(x + 1)^2 > 0 \quad \forall x \in D_f$ គេបាន

$$\bullet f'(x) \text{ មានសញ្ញាដូចភាគយក } x^2 + 2x - 3$$

$$\bullet f'(x) = 0 \Leftrightarrow x^2 + 2x - 3 = 0 \quad \text{មានឫស } x_1 = 1, x_2 = -3$$

តារាសញ្ញាដេរីវេ $f'(x)$

x	$-\infty$	-3	-1	1	$+\infty$	
f'(x)		+	0	-	0	+

$$\bullet f'(x) > 0 \text{ ឬ អនុគមន៍ } f \text{ កើន ពេល } x \in (-\infty, -3) \cup (1, +\infty)$$

$$\bullet f'(x) < 0 \text{ ឬ អនុគមន៍ } f \text{ ចុះ ពេល } x \in (-3, -1) \cup (-1, 1)$$

$$\bullet \text{ត្រង់ } x = -3; f'(x) = 0 \text{ ហើយប្តូរសញ្ញាពី } + \text{ ទៅ } -$$

$$\text{គេបាន } f \text{ មានអតិបរមាធៀបមួយ គឺ } f(-3) = \frac{9 - 3 + 4}{-3 + 1} = -5$$

$$\bullet \text{ត្រង់ } x = 1; f'(x) = 0 \text{ ហើយប្តូរសញ្ញាពី } - \text{ ទៅ } +$$

$$\text{គេបាន } f \text{ មានអប្បបរមាធៀបមួយ គឺ } f(1) = \frac{1^2 + 1 + 4}{1 + 1} = 3$$

២. សរសេរសមីការអាស៊ីមតូតឈរ និង អាស៊ីមតូតទ្រេតនៃក្រាប C

រៀបរៀងដោយ ស៊ី សំអុន

ទំព័រទី ១១

ចូរស៊ី ០៨៩ ៨៩ ៨៦៦១

- ដោយ $\lim_{x \rightarrow -1} f(x) = \lim_{x \rightarrow -1} \frac{x^2 + x + 4}{x + 1} = \pm\infty$

ដូចនេះ: បន្ទាត់ $x = -1$ ជាសមីការអាស៊ីមតូតឈរ

- $f(x) = \frac{x^2 + x + 4}{x + 1} = x + \frac{4}{x + 1}$ ដោយ $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{4}{x + 1} = 0$

ដូចនេះ: បន្ទាត់ $y = x$ ជាអាស៊ីមតូតទ្រេត

៣. សង់តារាងអថេរភាព អាស៊ីមតូត និង ក្រាប C នៃអនុគមន៍ f

តារាងអថេរភាពនៃ f

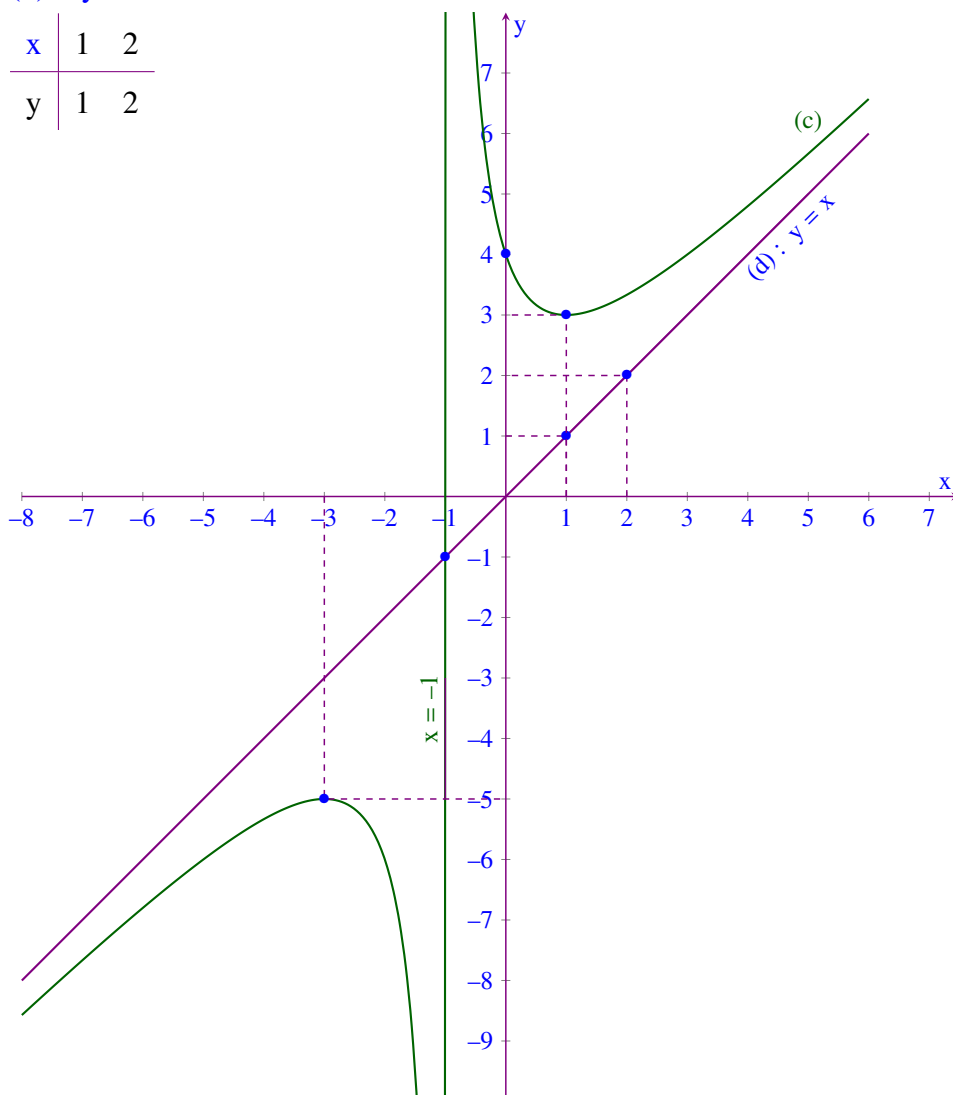
x	$-\infty$	-3	-1	1	$+\infty$	
$f'(x)$	+	0	-	-	0	+
$f(x)$	$-\infty$	$\nearrow$ -5 $\searrow$ $-\infty$	$+\infty$	$\searrow$ 3 $\nearrow$ $+\infty$	$+\infty$	

សង់ក្រាប(C)

$$(C) \cap (y' \text{ ឬ } y) \Leftrightarrow x = 0 \Rightarrow y = \frac{0^2 + 0 + 4}{0 + 1} = 4$$

(d) : $y = x$

x	1	2
y	1	2

លំហាត់ទី៥

គេមានអនុគមន៍ $f(x) = \frac{x^2 + 3x + 6}{x + 2}$ កំណត់ចំពោះគ្រប់ $x \neq -2$ និងមានខ្សែកោង C ។

១. គណនា $f'(x)$ ។ រកតម្លៃបរមានៃ f ។ រកសមីការអាស៊ីមតូតនៃខ្សែកោង C ។

គណនាលីមីតនៃ f កាលណា x ខិតទៅ $+\infty$, $-\infty$ ។ សង្កេតរាងអថេរភាពនៃ f ។

២. រកសមីការបន្ទាត់ប៉ះនឹងខ្សែកោង C ត្រង់ចំណុច $x_0 = 1$ ។

គណនាកូអរដោនេនៃចំណុចប្រសព្វ A រវាងសមីការបន្ទាត់ប៉ះនឹងអាស៊ីមតូតទ្រេតនៃខ្សែកោង C ។

៣. សង់ខ្សែកោង C បន្ទាត់ប៉ះនៃខ្សែកោង C និងអាស៊ីមតូត នៅក្នុងតម្រុយអរតូណរម៉ាល់តែមួយ ។

គណនាផ្ទៃក្រឡាខណ្ឌដោយខ្សែកោង C អ័ក្សអាប់ស៊ីស និងបន្ទាត់ $x = 1$, $x = 2$ ។

ដំណោះស្រាយ

១. គណនា $f'(x)$

ដោយ $f(x) = \frac{x^2 + 3x + 6}{x + 2}$ យើងបាន

$$\begin{aligned} f'(x) &= \left(\frac{x^2 + 3x + 6}{x + 2} \right)' = \frac{(x^2 + 3x + 6)'(x + 2) - (x + 2)'(x^2 + 3x + 6)}{(x + 2)^2} \\ &= \frac{(2x + 3)(x + 2) - (x^2 + 3x + 6)}{(x + 2)^2} = \frac{2x^2 + 4x + 3x + 6 - x^2 - 3x - 6}{(x + 2)^2} \\ &= \frac{x^2 + 4x}{(x + 2)^2} \end{aligned}$$

ដូចនេះ $f'(x) = \frac{x^2 + 4x}{(x + 2)^2}$

រកតម្លៃបរមានៃ f

ដោយ $(x + 2)^2 > 0 \quad \forall x \neq -2$ យើងបាន $f'(x)$ មានសញ្ញាតាមភាគយក

$$f'(x) = 0 \Leftrightarrow x^2 + 4x = 0 \Leftrightarrow x(x + 4) = 0 \Rightarrow x = 0, x = -4$$

តារាងសញ្ញាដេរីវេ $f'(x)$

x	$-\infty$	-4	-2	0	$+\infty$	
f'(x)	+	0	-	-	0	+

- ត្រង់ $x = -4$; $f'(x) = 0$ ហើយប្លូសញ្ញាពី + ទៅ - គេបាន f មានអតិបរមាធៀបមួយ គឺ

$$f(-4) = \frac{16 - 12 + 6}{-4 + 2} = -5$$

- ត្រង់ $x = 0$; $f'(x) = 0$ ហើយប្លូសញ្ញាពី - ទៅ + គេបាន f មានអប្បបរមាធៀបមួយ គឺ

$$f(0) = \frac{0 + 0 + 6}{0 + 2} = 3$$

ដូចនេះ: តម្លៃអតិបរមាធៀបគឺ -5 តម្លៃអប្បបរមាធៀបគឺ 3

រកសមីការអាស៊ីមតូតនៃខ្សែកោង C

- អាស៊ីមតូតឈរ

$$\text{ដោយ } \lim_{x \rightarrow \pm 2} f(x) = \lim_{x \rightarrow -2} \frac{x^2 + 3x + 6}{x + 2} = \pm \infty$$

ដូចនេះ: បន្ទាត់ $x = -2$ ជាអាស៊ីមតូតឈរ

- អាស៊ីមតូតទ្រេត

$$\text{យើងមាន } f(x) = \frac{x^2 + 3x + 6}{x + 2} = x + 1 + \frac{4}{x + 2}$$

$$\text{ដោយ } \lim_{x \rightarrow \pm \infty} \frac{4}{x + 2} = 0$$

ដូចនេះ: បន្ទាត់ $y = x + 1$ ជាអាស៊ីមតូតទ្រេត

គណនាលីមីតនៃ f កាលណា x ខិតទៅ $+\infty$, $-\infty$

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) &= \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2 + 3x + 6}{x + 2} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2 \left(1 + \frac{3}{x} + \frac{6}{x^2}\right)}{x \left(1 + \frac{2}{x}\right)} \\ &= \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x \left(1 + \frac{3}{x} + \frac{6}{x^2}\right)}{1 + \frac{2}{x}} = \frac{+\infty (1 + 0 + 0)}{1 + 0} = +\infty \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) &= \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2 + 3x + 6}{x + 2} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2 \left(1 + \frac{3}{x} + \frac{6}{x^2}\right)}{x \left(1 + \frac{2}{x}\right)} \\ &= \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x \left(1 + \frac{3}{x} + \frac{6}{x^2}\right)}{1 + \frac{2}{x}} = \frac{-\infty (1 + 0 + 0)}{1 + 0} = -\infty \end{aligned}$$

ដូចនេះ: $\lim_{x \rightarrow \pm \infty} f(x) = \pm \infty$

តារាងអថេរភាពនៃ f

x	$-\infty$	-4	-2	0	$+\infty$		
$f'(x)$		+	0	-	-	0	+
$f(x)$			$-\infty$		$+\infty$		$+\infty$
	$-\infty$	$\nearrow$	-5	$\searrow$	$-\infty$		
					3	$\nearrow$	

២. រកសមីការបន្ទាត់ប៉ះនឹងខ្សែកោង C ត្រង់ចំណុច $x_0 = 1$

សមីការបន្ទាត់ប៉ះកំណត់ដោយ $y = f'(x_0)(x - x_0) + f(x_0)$

ដោយ បន្ទាត់ប៉ះក្រាប ត្រង់ចំណុច $x_0 = 1$ យើងបាន

- $f'(x_0) = f'(1) = \frac{1^2 + 4(1)}{(1 + 2)^2} = \frac{5}{9}$

- $f(x_0) = f(1) = \frac{1^2 + 3(1) + 6}{1 + 2} = \frac{10}{3}$

នាំឲ្យ សមីការបន្ទាត់ប៉ះគឺ $y = \frac{5}{9}(x - 1) + \frac{10}{3} = \frac{5}{9}x + \frac{25}{9}$

ដូចនេះ: $\text{សមីការបន្ទាត់ប៉ះគឺ } y = \frac{5}{9}x + \frac{25}{9}$

គណនាកូអរដោនេនៃចំណុចប្រសព្វ A រវាងសមីការបន្ទាត់ប៉ះនឹងអាស៊ីមតូតទ្រេតនៃខ្សែកោង C

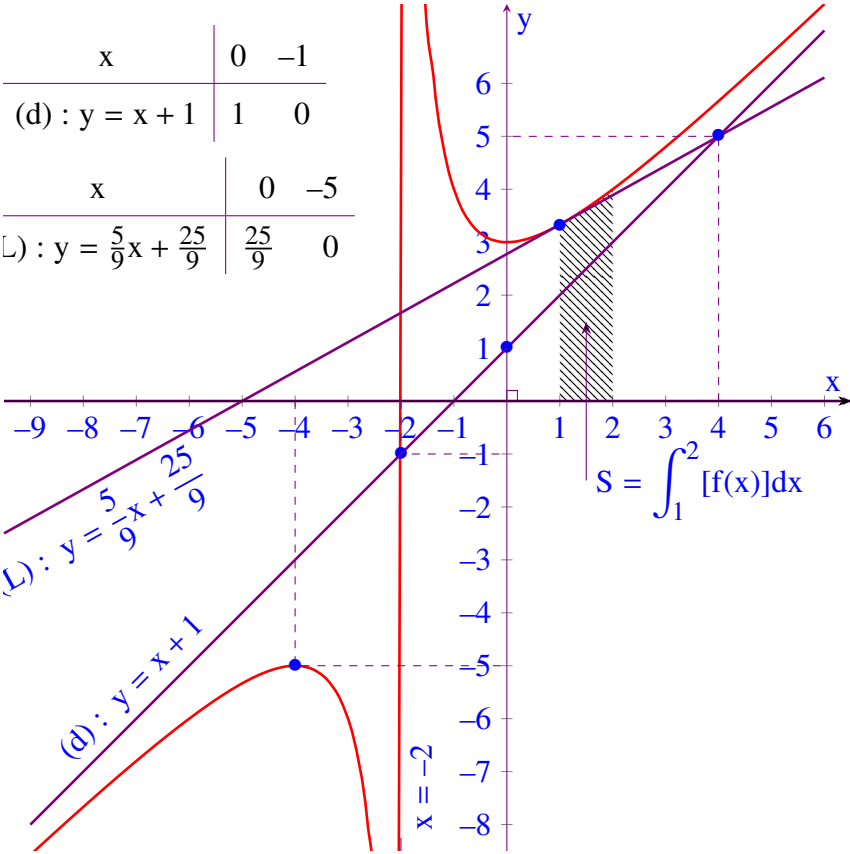
ដោយ អាស៊ីមតូតទ្រេតគឺ $d : y = x + 1$; បន្ទាត់ប៉ះគឺ $L : y = \frac{5}{9}x + \frac{25}{9}$

$$(d) \cap (L) \Leftrightarrow x + 1 = \frac{5}{9}x + \frac{25}{9}$$

$$9(x + 1) = 5x + 25 \Rightarrow 9x + 9 = 5x + 25 \Rightarrow x = 4$$

$x = 4 \Rightarrow y = 4 + 1 = 5$ ដូចនេះ: $\text{ចំណុចប្រសព្វគឺ } A(4, 5)$

៣. សង់ខ្សែកោង C បន្ទាត់ប៉ះនៃខ្សែកោង C និងអាស៊ីមតូត នៅក្នុងតម្រុយអរតូណរម៉ាល់តែមួយ

គណនាផ្ទៃក្រឡាខណ្ឌដោយខ្សែកោង C អ័ក្សអាប់ស៊ីស និងបន្ទាត់ x = 1, x = 2

$$S = \int_1^2 f(x)dx = \int_1^2 \left(x + 1 + \frac{4}{x + 2}\right)dx = \left[\frac{x^2}{2} + x + 4 \ln |x + 2|\right]_1^2$$

$$= \frac{2^2}{2} + 2 + 4 \ln |4| - \left(\frac{1^2}{2} + 1 + 4 \ln |3|\right) = 4 + 4 \ln 4 - \frac{3}{2} - 4 \ln 3 = \frac{5}{2} + 4 \ln \frac{4}{3}$$

ដូចនេះ: $S = \frac{5}{2} + 4 \ln \frac{4}{3}$ ឯកតាផ្ទៃ

លំហាត់ទី៦

គេមានអនុគមន៍ f កំណត់ដោយ $y = f(x) = \frac{x^2 - 5x + 7}{x - 2}$ មានក្រាបតំណាង (C) ។

ក. រកដែនកំណត់នៃអនុគមន៍ f ។

ខ. គណនាលីមីត៖ $\lim_{x \rightarrow 2} f(x)$; $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x)$ ។

គ. រកតម្លៃនៃចំនួនពិត a ; b និង c ដើម្បីឲ្យ $f(x) = ax + b + \frac{c}{x-2}$ ។

ឃ. រកសមីការអាស៊ីមតូតឈរ និងសមីការអាស៊ីមតូតទ្រេត ។

ង. សិក្សាអថេរភាព និងសង់តារាងអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f រួចសង់ក្រាប (C) ។

ដំណោះស្រាយ

ក. រកដែនកំណត់នៃអនុគមន៍ f

$$y = f(x) = \frac{x^2 - 5x + 7}{x - 2} \quad \text{ដោយ } f(x) \text{ មានន័យលុះត្រាតែ } x - 2 \neq 0 \Leftrightarrow x \neq 2$$

$$\text{ដូចនេះ: } D_f = \mathbb{R} - \{2\}$$

ខ. គណនាលីមីត៖

$$\lim_{x \rightarrow 2} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^2 - 5x + 7}{x - 2} = \pm\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{x^2 - 5x + 7}{x - 2} = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{x^2 \left(1 - \frac{5}{x} + \frac{7}{x^2}\right)}{x \left(1 - \frac{2}{x}\right)} = \pm\infty$$

គ. រកតម្លៃនៃចំនួនពិត a ; b និង c ដើម្បីឲ្យ $f(x) = ax + b + \frac{c}{x-2}$

$$\text{ដោយ } f(x) = \frac{x^2 - 5x + 7}{x - 2} = x - 3 + \frac{1}{x - 2}$$

$$\text{យើងបាន } f(x) = ax + b + \frac{c}{x - 2} \Leftrightarrow x - 3 + \frac{1}{x - 2} = ax + b + \frac{c}{x - 2}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a = 1 \\ b = -3 \\ c = 1 \end{cases}$$

$$\text{ដូចនេះ: } a = 1; b = -3; c = 1$$

ឃ. រកសមីការអាស៊ីមតូតឈរ និងសមីការអាស៊ីមតូតទ្រេត

$$\text{ដោយ } \lim_{x \rightarrow 2} f(x) = \pm\infty \quad \text{ដូចនេះ: } \boxed{\text{បន្ទាត់ } x = 2 \text{ ជាអាស៊ីមតូតឈរ}}$$

$$\text{យើងមាន } f(x) = \frac{x^2 - 5x + 7}{x - 2} = x - 3 + \frac{1}{x - 2}$$

$$\text{ដោយ } \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{1}{x - 2} = 0 \quad \text{ដូចនេះ: } \boxed{\text{បន្ទាត់ } y = x - 3 \text{ ជាអាស៊ីមតូតទ្រេត}}$$

ង. សិក្សាអថេរភាព និងសង់តារាងអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f រួចសង់ក្រាប (C)

• ដេរីវេ

$$f'(x) = \left(\frac{x^2 - 5x + 7}{x - 2} \right)' = \frac{(x^2 - 5x + 7)'(x - 2) - (x - 2)'(x^2 - 5x + 7)}{(x - 2)^2}$$

$$\begin{aligned}
 &= \frac{(2x-5)(x-2) - (x^2-5x+7)}{(x-2)^2} \\
 &= \frac{2x^2-4x-5x+10-x^2+5x-7}{(x-2)^2} \\
 &= \frac{x^2-4x+3}{(x-2)^2}
 \end{aligned}$$

• សិក្សាសញ្ញាដេរីវេ

$$f'(x) = 0 \Leftrightarrow x^2 - 4x + 3 = 0 \quad \text{រាង } a + b + c = 0 \Rightarrow x_1 = 1 ; x_2 = \frac{c}{a} = 3$$

តារាងសញ្ញា $f'(x)$

x	$-\infty$	1	2	3	$+\infty$	
f'(x)	+	0	-	-	0	+

• ចំណុចបរមាធៀប

☞ ត្រង់ $x = 1$; $f'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី + ទៅ - នាំឲ្យ f មានអតិបរមាធៀបមួយគឺ $f(1) = \frac{1^2 - 5(1) + 7}{1 - 2} = -3$

☞ ត្រង់ $x = 3$; $f'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី - ទៅ + នាំឲ្យ f មានអប្បបរមាធៀបមួយគឺ $f(3) = \frac{3^2 - 5(3) + 7}{3 - 2} = -1$

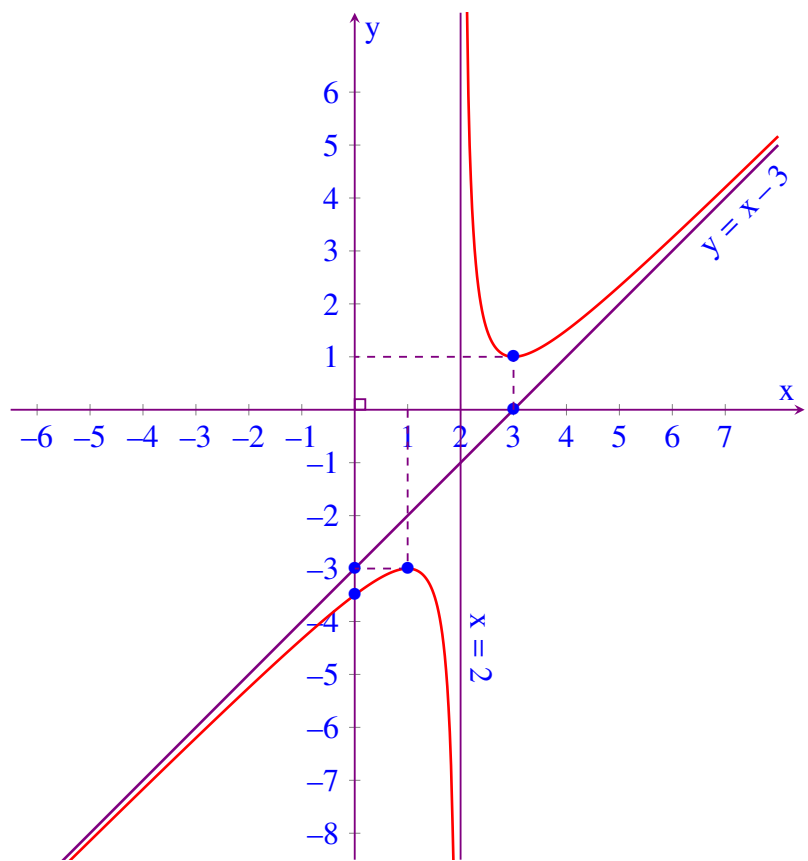
• តារាងអថេរភាពនៃ f

x	$-\infty$	1	2	3	$+\infty$	
$f'(x)$	+	0	-	-	0	+
$f(x)$	$-\infty$	-3	$+\infty$	1	$+\infty$	

• សង់ក្រាប (C)

☞ $(C) \cap (y'Oy) \Leftrightarrow x = 0 \Rightarrow y = \frac{0^2 - 5(0) + 7}{0 - 2} = -\frac{7}{2}$

x	0	2
$y = x - 2$	-2	0

លំហាត់ទី៧

គេឲ្យអនុគមន៍ f មួយកំណត់គ្រប់តម្លៃ $x \neq 2$ ដែល $y = f(x) = \frac{x^2 - 3x - 4}{x - 2}$ មានក្រាបតំណាង (C) ។

- ក. សិក្សាលីមីតនៃអនុគមន៍ f ត្រង់ 2 និង $\pm\infty$ ។ រួចទាញរកសមីការអាស៊ីមតូតឈរ ។
- ខ. កំណត់តម្លៃ a, b និង c ដើម្បីឲ្យ $f(x) = ax + b + \frac{c}{x-2}$ ។ រួចបង្ហាញថាបន្ទាត់ (d) : $y = x - 1$ ជាអាស៊ីមតូតទ្រេតនៃក្រាប(C) ត្រង់ $\pm\infty$ ។
- គ. គណនាដេរីវេ $f'(x)$ និងសិក្សាសញ្ញាដេរីវេ ។
- ឃ. សង់តារាងអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f ។
- ង. បង្ហាញថាចំណុច $I(2, 1)$ ជាផ្ចិតឆ្លុះនៃក្រាប(C) រួចសង់ក្រាប(C) ។

ដំណោះស្រាយ

- ក. សិក្សាលីមីតនៃអនុគមន៍ f ត្រង់ 2 និង $\pm\infty$

$$\lim_{x \rightarrow 2} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^2 - 3x - 4}{x - 2} = \pm\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{x^2 - 3x - 4}{x - 2} = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{x^2 \left(1 - \frac{3}{x} - \frac{4}{x^2}\right)}{x \left(1 - \frac{2}{x}\right)} = \pm\infty$$

ទាញរកសមីការអាស៊ីមតូតឈរ

ដោយ $\lim_{x \rightarrow 2} f(x) = \pm\infty$ ដូចនេះ: បន្ទាត់ $x = 2$ ជាអាស៊ីមតូតឈរ

- ខ. កំណត់តម្លៃ a, b និង c ដើម្បីឲ្យ $f(x) = ax + b + \frac{c}{x-2}$

$$\text{ដោយ } f(x) = \frac{x^2 - 3x - 4}{x - 2} = x - 1 + \frac{-6}{x - 2}$$

$$\text{យើងបាន } f(x) = ax + b + \frac{c}{x-2} \Leftrightarrow ax + b + \frac{c}{x-2} = x - 1 + \frac{-6}{x-2}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a = 1 \\ b = -1 \\ c = -6 \end{cases}$$

ដូចនេះ: $a = 1, b = -1, c = -6$

បង្ហាញថាបន្ទាត់ (d) : $y = x - 1$ ជាអាស៊ីមតូតទ្រេតនៃក្រាប(C) ត្រង់ $\pm\infty$

$$\text{ដោយ } \lim_{x \rightarrow \pm\infty} [f(x) - (x - 1)] = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{-6}{x - 2} = 0$$

ដូចនេះ: បន្ទាត់ $y = x - 1$ ជាសមីការអាស៊ីមតូតទ្រេត

- គ. គណនាដេរីវេ $f'(x)$

$$\begin{aligned} f'(x) &= \left(\frac{x^2 - 3x - 4}{x - 2} \right)' = \frac{(x^2 - 3x - 4)'(x - 2) - (x - 2)'(x^2 - 3x - 4)}{(x - 2)^2} \\ &= \frac{(2x - 3)(x - 2) - (x^2 - 3x - 4)}{(x - 2)^2} \\ &= \frac{2x^2 - 4x - 3x + 6 - x^2 + 3x + 4}{(x - 2)^2} \end{aligned}$$

$$= \frac{x^2 - 4x + 10}{(x - 2)^2}$$

ដូចនេះ

$$f'(x) = \frac{x^2 - 4x + 10}{(x - 2)^2}$$

សិក្សាសញ្ញាដេរីវេ

$$f'(x) = 0 \Leftrightarrow x^2 - 4x + 10 = 0$$

$$\Delta = b^2 - 4ac = (-4)^2 - 4(1)(10) = -24 < 0 \Rightarrow f'(x) \text{ មានសញ្ញាដូចមេគុណ } a$$

តារាងសញ្ញា $f'(x)$

x	$-\infty$	2	$+\infty$
f'(x)	+		+

ដូចនេះ

$$f'(x) > 0 \, \forall x \neq 2$$

ឃ. សង់តារាងអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f

x	$-\infty$	2	$+\infty$
f'(x)	+		+
f(x)	$-\infty$ 	$+\infty$	$+\infty$

ង. បង្ហាញថាចំណុច I(2, 1) ជាផ្ចិតឆ្លុះនៃក្រាប(C)

I(2, 1) ជាផ្ចិតឆ្លុះនៃក្រាប(C) : $y = f(x) = \frac{x^2 - 3x - 4}{x - 2}$ លុះត្រាតែ $f(2a - x) + f(x) = 2b$ ដែល $a = 2$, $b = 1$

$$\bullet f(2a - x) = f(4 - x) = \frac{(4 - x)^2 - 3(4 - x) - 4}{(4 - x) - 2} = \frac{16 - 8x + x^2 - 12 + 3x - 4}{4 - x - 2} = \frac{x^2 - 5x}{2 - x} = \frac{-x^2 + 5x}{x - 2}$$

$$\text{យើងបាន } f(2a - x) + f(x) = \frac{-x^2 + 5x}{x - 2} + \frac{x^2 - 3x - 4}{x - 2} = \frac{2x - 4}{x - 2} = 2 = 2b$$

ដូចនេះ ចំណុច I(2, 1) ជាផ្ចិតឆ្លុះនៃក្រាប(C)

សង់ក្រាប(C)

ចំណុចប្រសព្វរវាងក្រាបនឹងអ័ក្ស

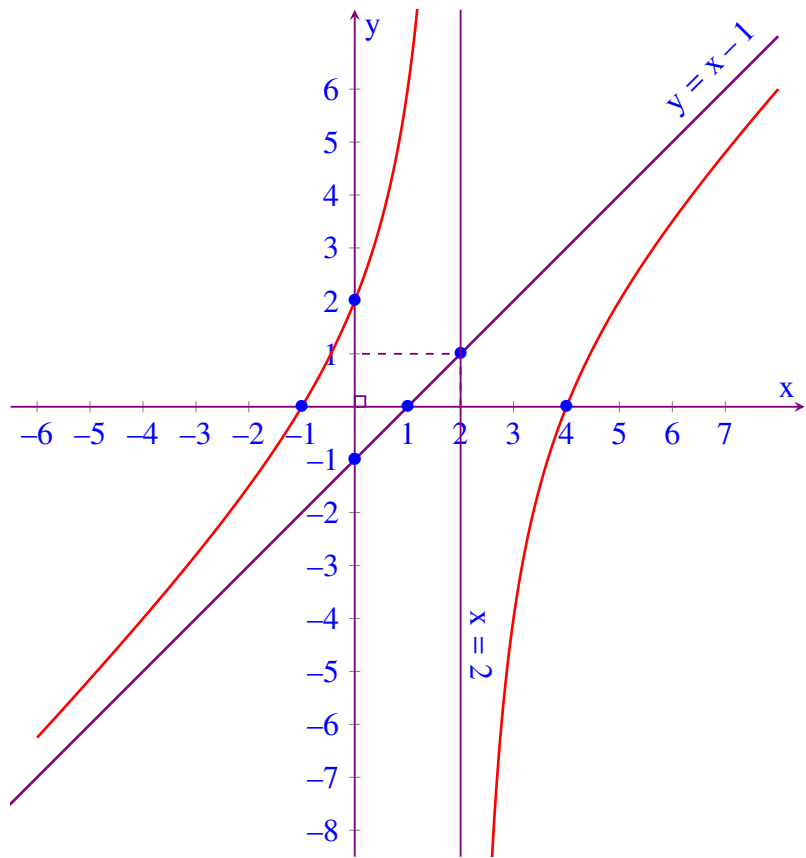
$$\bullet (C) \cap (y'Oy) \Leftrightarrow x = 0 \Rightarrow y = \frac{0^2 - 3(0) - 4}{0 - 2} = 2$$

$$\bullet (C) \cap (x'Ox) \Leftrightarrow y = 0 \Leftrightarrow x^2 - 3x - 4 = 0 \text{ មានរាង } a - b + c = 0 \\ \Rightarrow x_1 = -1 ; x_2 = -\frac{c}{a} = 4$$

$$\bullet \text{ អាស៊ីមតូតឈរ } x = 2$$

$$\bullet \text{ អាស៊ីមតូតទ្រេត } y = x - 1$$

x	0	1
y = x - 1	-1	0

លំហាត់ទី៨

គេមានអនុគមន៍ f កំណត់ដោយ $y = f(x) = \frac{x^2-4}{x-1}$ មានក្រាបតំណាង (C) ។

ក. ចូររកដែនកំណត់នៃអនុគមន៍ f ។

ខ. គណនា $\lim_{x \rightarrow 1} f(x)$; $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x)$; $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x)$ ។ រួចទាញរកសមីការអាស៊ីមតូតឈរ ។

គ. បង្ហាញថា $f(x) = x + 1 - \frac{3}{x-1}$ ។ រួចបង្ហាញថា (d) : $y = x + 1$ ជាអាស៊ីមតូតទ្រេតនៃក្រាប(C) ត្រង់ $\pm\infty$ ។

ឃ. បង្ហាញថា $f'(x) = \frac{x^2-2x+4}{(x-1)^2}$ ចំពោះគ្រប់ $x \in D_f$ ។ រួចសិក្សាសញ្ញា $f'(x)$ ។

ង. សង់តារាងអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f ។

ច. រកចំណុចប្រសព្វរវាងក្រាប (C) នឹងអ័ក្សទាំងពីរ ហើយ រកផ្ចិតឆ្លុះនៃក្រាប រួចសង់ក្រាប(C) ។

ដំណោះស្រាយ

ក. រកដែនកំណត់នៃអនុគមន៍ f

យើងមាន $f(x) = \frac{x^2-4}{x-1}$ ដោយ $f(x)$ មានន័យលុះត្រាតែ $x-1 \neq 0 \Leftrightarrow x \neq 1$

ដូចនេះ $D_f = \mathbb{R} - \{1\}$

ខ. គណនា $\lim_{x \rightarrow 1} f(x)$; $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x)$; $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x)$

$$\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2-4}{x-1} = \boxed{\pm\infty}$$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2-4}{x-1} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2\left(1-\frac{4}{x^2}\right)}{x\left(1-\frac{1}{x}\right)} = \boxed{-\infty}$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2-4}{x-1} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2\left(1-\frac{4}{x^2}\right)}{x\left(1-\frac{1}{x}\right)} = \boxed{+\infty}$$

ទាញរកសមីការអាស៊ីមតូតឈរ

ដោយ $\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = \pm\infty$ ដូចនេះ $\boxed{\text{បន្ទាត់ } x = 1 \text{ ជាសមីការអាស៊ីមតូតឈរ}}$

គ. បង្ហាញថា $f(x) = x + 1 - \frac{3}{x-1}$

$$\text{ដោយ } x + 1 - \frac{3}{x-1} = \frac{(x+1)(x-1)-3}{x-1} = \frac{x^2-1-3}{x-1} = \frac{x^2-4}{x-1} = f(x)$$

$$\text{ដូចនេះ } \boxed{f(x) = x + 1 - \frac{3}{x-1}}$$

បង្ហាញថា (d) : $y = x + 1$ ជាអាស៊ីមតូតទ្រេតនៃក្រាប(C) ត្រង់ $\pm\infty$

$$\text{ដោយ } \lim_{x \rightarrow \pm\infty} [f(x) - (x+1)] = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \left(-\frac{3}{x-1}\right) = 0$$

ដូចនេះ $\boxed{(d) : y = x + 1 \text{ ជាអាស៊ីមតូតទ្រេតនៃក្រាប(C) ត្រង់ } \pm\infty}$

ឃ. បង្ហាញថា $f'(x) = \frac{x^2 - 2x + 4}{(x-1)^2}$ ចំពោះគ្រប់ $x \in D_f$

$$\begin{aligned} f'(x) &= \left(\frac{x^2 - 4}{x-1} \right)' = \frac{(x^2 - 4)'(x-1) - (x-1)'(x^2 - 4)}{(x-1)^2} \\ &= \frac{2x(x-1) - (x^2 - 4)}{(x-1)^2} \\ &= \frac{2x^2 - 2x - x^2 + 4}{(x-1)^2} \\ &= \frac{x^2 - 2x + 4}{(x-1)^2} \end{aligned}$$

ដូចនេះ $\boxed{f'(x) = \frac{x^2 - 2x + 4}{(x-1)^2}}$

រួចសិក្សាសញ្ញា $f'(x)$

$f'(x) = \frac{x^2 - 2x + 4}{(x-1)^2}$ ដោយ $(x-1)^2 > 0 \quad \forall x \in D_f \Rightarrow f'(x)$ មានសញ្ញាដូចភាគយក

$$f'(x) = 0 \Leftrightarrow x^2 - 2x + 4 = 0$$

$$\Delta = b^2 - 4ac = (-2)^2 - 4(1)(4) = -12 < 0 \Rightarrow f'(x) \text{ មានសញ្ញាដូចមេគុណ } a$$

តារាងសញ្ញា $f'(x)$

x	$-\infty$	1	$+\infty$
$f'(x)$	+		+

ដូចនេះ $f'(x) > 0 \quad \forall x \in D_f$

ង. សង់តារាងអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f

x	$-\infty$	1	$+\infty$
$f'(x)$	+		+
f(x)	$-\infty$ 	$+\infty$	$+\infty$

ប. រកចំណុចប្រសព្វរវាងក្រាប (C) នឹងអ័ក្សទាំងពីរ

• $(C) \cap (x'Ox) \Leftrightarrow y = 0 \Leftrightarrow x^2 - 4 = 0 \Rightarrow x = \pm 2$

• $(C) \cap (y'Oy) \Leftrightarrow x = 0 \Rightarrow y = \frac{0^2 - 4}{0 - 1} = 4$

ដូចនេះ ក្រាប (C) កាត់អ័ក្ស $x'Ox$ ត្រង់ $x = -2$ និង $x = 2$ ហើយកាត់អ័ក្ស $y'Oy$ ត្រង់ $y = 4$

រកផ្ចិតឆ្លុះនៃក្រាប

ផ្ចិតឆ្លុះនៃក្រាប (C) គឺជាចំណុចប្រសព្វរវាង អាស៊ីមតូតឈរ និងអាស៊ីមតូតទ្រេត

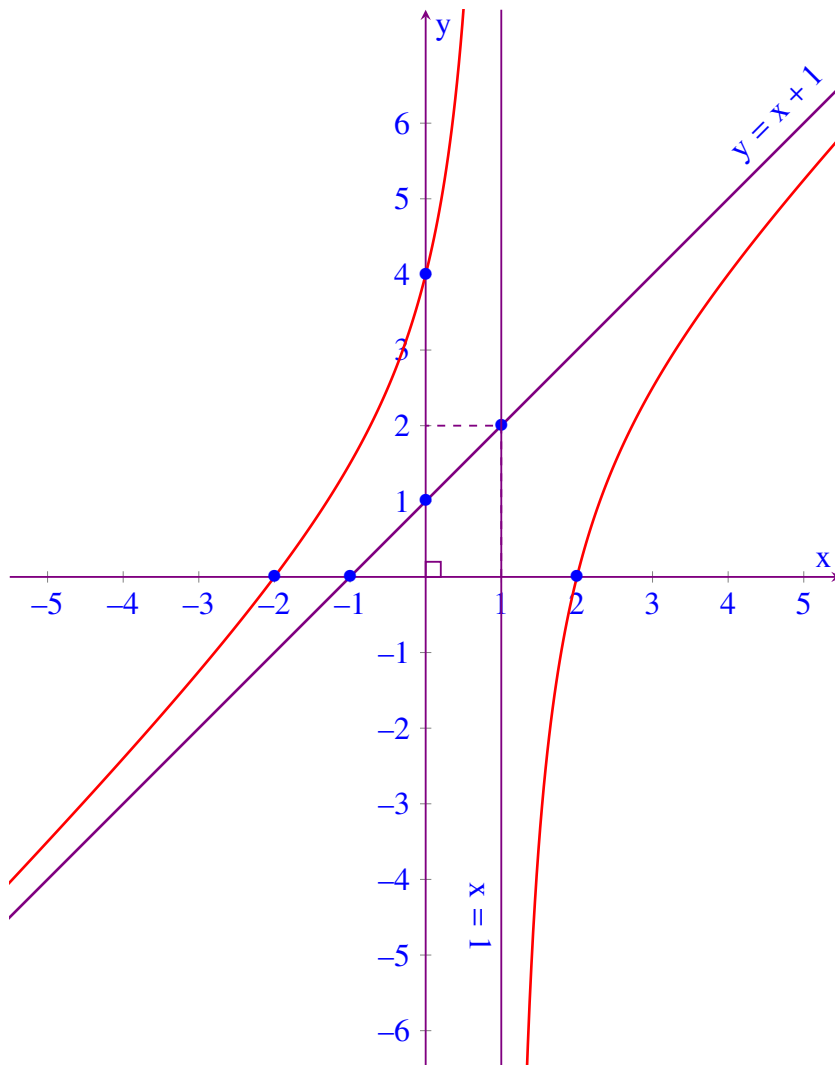
$$\begin{cases} x = 1 \\ y = x + 1 \end{cases} \Rightarrow y = 1 + 1 = 2$$

ដូចនេះ ផ្ចិតឆ្លុះនៃក្រាប(C) គឺ $I(1, 2)$

សង់ក្រាប(C)

- អាស៊ីមតូតឈរ $x = 1$
- អាស៊ីមតូតទ្រូត $y = x + 1$

x	0	-1
$y = x + 1$	1	0

លំហាត់ទី៩

គេមានអនុគមន៍ f មួយកំណត់លើ $\mathbb{R} - \{1\}$ ដោយ $y = f(x) = \frac{x^2 - x + 9}{x - 1}$ មានក្រាបតំណាង(C)។

- ក. ចូរគណនាលីមីតនៃអនុគមន៍ f ត្រង់ $-\infty$; $+\infty$
- ខ. ចូរសរសេរសមីការអាស៊ីមតូតឈរនៃក្រាប(C)។
- គ. សិក្សាសញ្ញាដេរីវេ $f'(x)$ រួចបង្ហាញថា អនុគមន៍ f មានអតិបរមាធៀបមួយត្រង់ $x = -2$ និង អប្បបរមាធៀបមួយត្រង់ $x = 4$ ព្រមទាំងរកតម្លៃបរមាធៀបទាំងនេះ។
- ឃ. សង់តារាងអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f ។
- ង. កំណត់តម្លៃនៃចំនួនពិត $a; b$ និង c ដែលធ្វើឲ្យ $f(x) = ax + b + \frac{c}{x-1}$ ។ រួចបង្ហាញថា (d) : $y = x$ ជាសមីការអាស៊ីមតូតទ្រេតនៃក្រាប C។
- ច. រកចំណុចប្រសព្វរវាង អាស៊ីមតូតឈរ និងអាស៊ីមតូតទ្រេត រួចសង់ក្រាប (C) និងបង្ហាត់ (d) ក្នុងតម្រុយតែមួយ។

ដំណោះស្រាយ

- ក. គណនាលីមីតនៃអនុគមន៍ f ត្រង់ $-\infty$; $+\infty$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2 - x + 9}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2 \left(1 - \frac{1}{x} + \frac{9}{x^2}\right)}{x \left(1 - \frac{1}{x}\right)} = \boxed{-\infty}$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2 - x + 9}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2 \left(1 - \frac{1}{x} + \frac{9}{x^2}\right)}{x \left(1 - \frac{1}{x}\right)} = \boxed{+\infty}$$

- ខ. សរសេរសមីការអាស៊ីមតូតឈរនៃក្រាប(C)

$$\text{ដោយ } \lim_{x \rightarrow 1} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 - x + 9}{x - 1} = \pm\infty$$

ដូចនេះ: បង្ហាត់ $x = 1$ ជាអាស៊ីមតូតឈរ

គ. សិក្សាសញ្ញាដេរីវេ $f'(x)$

$$\begin{aligned}\text{យើងមាន } f'(x) &= \left(\frac{x^2 - x + 9}{x - 1} \right)' = \frac{(x^2 - x + 9)'(x - 1) - (x - 1)'(x^2 - x + 9)}{(x - 1)^2} \\ &= \frac{(2x - 1)(x - 1) - (x^2 - x + 9)}{(x - 1)^2} \\ &= \frac{2x^2 - 2x - x + 1 - x^2 + x - 9}{(x - 1)^2} \\ &= \frac{x^2 - 2x - 8}{(x - 1)^2}\end{aligned}$$

$f'(x)$ មានសញ្ញាដូចភាគយក

$$f'(x) = 0 \Leftrightarrow x^2 - 2x - 8 = 0 \Leftrightarrow (x - 4)(x + 2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 4 \\ x = -2 \end{cases}$$

តារាងសញ្ញា $f'(x)$

x	$-\infty$	-2	1	4	$+\infty$	
f'(x)	+	0	-	-	0	+

- $f'(x) > 0$ ឬអនុគមន៍ f កើន នៅពេល $x \in (-\infty; -2) \cup (4; +\infty)$
- $f'(x) < 0$ ឬអនុគមន៍ f ចុះ នៅពេល $x \in (-2; 1) \cup (4; +\infty)$

បង្ហាញថា អនុគមន៍ f មានអតិបរមាធៀបមួយត្រង់ $x = -2$ និង អប្បបរមាធៀបមួយត្រង់ $x = 4$

- ត្រង់ $x = -2$; $f'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី $+$ ទៅ $-$ នាំឲ្យ f មានអតិបរមាធៀបមួយត្រង់ $x = -2$ ដែលតម្លៃនៃអតិបរមាធៀបនេះគឺ

$$f(-2) = \frac{(-2)^2 - (-2) + 9}{-2 - 1} = \frac{4 + 2 + 9}{-3} = -5$$
- ត្រង់ $x = 4$; $f'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី $-$ ទៅ $+$ នាំឲ្យ f មានអប្បបរមាធៀបមួយត្រង់ $x = 4$ ដែលតម្លៃនៃអប្បបរមាធៀបនេះគឺ

$$f(4) = \frac{(4)^2 - (4) + 9}{4 - 1} = \frac{16 - 4 + 9}{3} = 7$$

ឃ. សង់តារាងអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f

x	$-\infty$	-2	1	4	$+\infty$	
f'(x)	+	0	-	-	0	+
f(x)	$-\infty$	$\nearrow$ -5 $\searrow$ $-\infty$		$+\infty$ $\searrow$ 7 $\nearrow$ $+\infty$		

ង. កំណត់តម្លៃនៃចំនួនពិត a; b និង c ដែលធ្វើឱ្យ $f(x) = ax + b + \frac{c}{x-1}$

$$\text{ដោយ } f(x) = \frac{x^2 - x + 9}{x-1} = x + \frac{9}{x-1}$$

$$\text{យើងបាន } f(x) = ax + b + \frac{c}{x-1} \Leftrightarrow ax + b + \frac{c}{x-1} = x + \frac{9}{x-1}$$

ផ្ទឹមមេគុណ យើងបាន $a = 1$; $b = 0$; $c = 9$

ដូចនេះ: $a = 1$; $b = 0$; $c = 9$

បង្ហាញថា (d) : $y = x$ ជាសមីការអាស៊ីមតូតទ្រេតនៃក្រាប C

$$\text{ដោយ } \lim_{x \rightarrow \pm\infty} [f(x) - x] = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{9}{x-1} = 0$$

ដូចនេះ: បន្ទាត់ $y = x$ ជាសមីការអាស៊ីមតូតទ្រេត

ច. រកចំណុចប្រសព្វរវាង អាស៊ីមតូតឈរ និងអាស៊ីមតូតទ្រេត

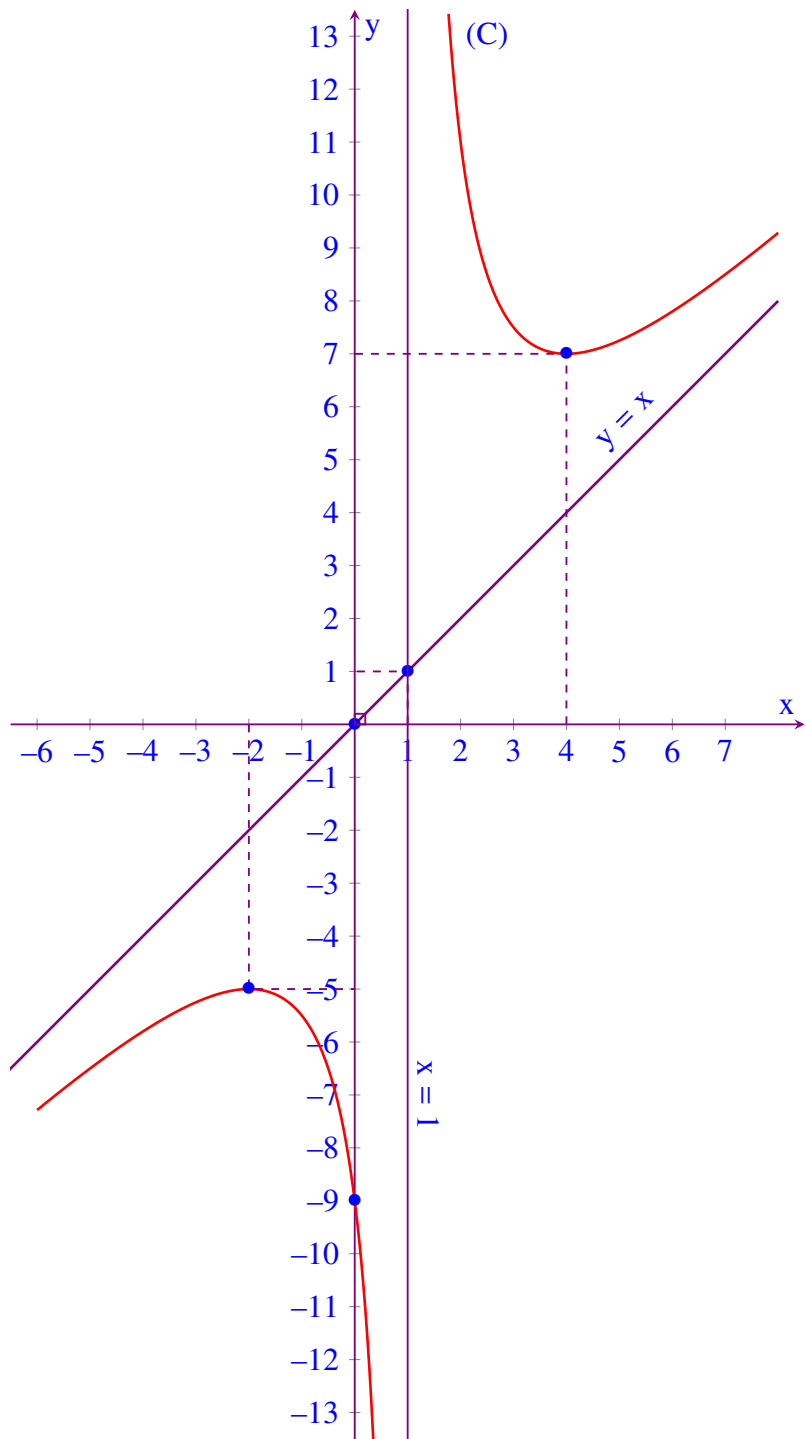
- អាស៊ីមតូតទ្រេត $y = x$
- អាស៊ីមតូតឈរ $x = 1$ ជំនួសក្នុងអាស៊ីមតូតទ្រេតយើងបាន $y = 1$

ដូចនេះ: ចំណុចប្រសព្វរវាងអាស៊ីមតូតទាំងពីរគឺ (1, 1)

សង់ក្រាប (C) និងបន្ទាត់ (d)

- $(C) \cap (y'Oy) \Leftrightarrow x = 0 \Rightarrow y = \frac{0^2 - 0 + 9}{0-1} = -9$
- តារាងតម្លៃលេខអាស៊ីមតូតទ្រេត $y = x$

x	0	1
y = x	0	1

លំហាត់ទី១០

គេមានអនុគមន៍ f មួយ ដែលកំណត់ដោយ $y = f(x) = \frac{x^2 + 3x - 3}{x - 1}$ មានក្រាបតំណាង (C) ។

- ក. ចូររកដែនកំណត់នៃអនុគមន៍ f ។
- ខ. ចូរគណនា $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x)$; $\lim_{x \rightarrow 1} f(x)$ ។
- គ. រកសមីការអាស៊ីមតូតឈរ និង សមីការអាស៊ីមតូតទ្រេត ។
- ឃ. គណនាដេរីវេ $f'(x)$ និង សិក្សាសញ្ញាដេរីវេ $f'(x)$ ។ រួចរកតម្លៃបរមាធៀប បើមាន ។
- ង. សង់តារាងអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f ។
- ច. សិក្សាទីតាំងធៀបរវាងក្រាប (C) និងអាស៊ីមតូតទ្រេត រួចសង់ក្រាប(C) ។

ដំណោះស្រាយ

ក. រកដែនកំណត់នៃអនុគមន៍ f

ដោយ $y = f(x) = \frac{x^2 + 3x - 3}{x - 1}$ គេបាន $f(x)$ មានន័យលុះត្រាតែ $x - 1 \neq 0 \Leftrightarrow x \neq 1$

ដូចនេះ: ដែនកំណត់នៃអនុគមន៍ f គឺ $D_f = \mathbb{R} - \{1\}$

ខ. គណនា $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x)$; $\lim_{x \rightarrow 1} f(x)$

$\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{x^2 + 3x - 3}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{x^2}{x} = \pm\infty$ ដូចនេះ: $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = \pm\infty$

$\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 + 3x - 3}{x - 1} = \pm\infty$ ដូចនេះ: $\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = \pm\infty$

គ. រកសមីការអាស៊ីមតូតឈរ និង សមីការអាស៊ីមតូតទ្រេត

• ដោយ $\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = \pm\infty$ ដូចនេះ: បន្ទាត់ $x = 1$ ជាសមីការអាស៊ីមតូតឈរ

• ដោយ $y = f(x) = \frac{x^2 + 3x - 3}{x - 1} = x + 4 + \frac{1}{x - 1}$

គេបាន $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{1}{x - 1} = 0$

ដូចនេះ: បន្ទាត់ $y = x + 4$ ជាសមីការអាស៊ីមតូតទ្រេត

ឃ. គណនាដេរីវេ $f'(x)$ និង សិក្សាសញ្ញាដេរីវេ $f'(x)$

$$\begin{aligned} f'(x) &= \left(\frac{x^2 + 3x - 3}{x - 1} \right)' = \frac{(x^2 + 3x - 3)'(x - 1) - (x - 1)'(x^2 + 3x - 3)}{(x - 1)^2} \\ &= \frac{(2x + 3)(x - 1) - (x^2 + 3x - 3)}{(x - 1)^2} \\ &= \frac{2x^2 - 2x + 3x - 3 - x^2 - 3x + 3}{(x - 1)^2} \\ &= \frac{x^2 - 2x}{(x - 1)^2} \end{aligned}$$

$$f'(x) = 0 \Leftrightarrow x^2 - 2x = 0 \Leftrightarrow x(x - 2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 0 \\ x - 2 = 0 \Rightarrow x = 2 \end{cases}$$

តារាសញ្ញាដេរីវេ $f'(x)$

x	$-\infty$	0	1	2	$+\infty$
$f'(x)$		+	0	-	
			-	0	+

- $f'(x) > 0$ ឬអនុគមន៍ f កើន នៅពេល $x \in (-\infty, 0) \cup (2, +\infty)$
- $f'(x) < 0$ ឬអនុគមន៍ f ចុះ នៅពេល $x \in (0, 1) \cup (1, 2)$

បរមាធៀប

- ត្រង់ $x = 0$; $f'(x) = 0$ ប្តូរសញ្ញាពី + ទៅ - គេបាន f មានអតិបរមាធៀបមួយ គឺ

$$f(0) = \frac{0^2 + 3(0) - 3}{0 - 1} = 3$$

- ត្រង់ $x = 2$; $f'(x) = 0$ ប្តូរសញ្ញាពី - ទៅ + គេបាន f មានអប្បបរមាធៀបមួយ គឺ

$$f(2) = \frac{2^2 + 3(2) - 3}{2 - 1} = 7$$

ង. សង់តារាងអថេរភាពនៃ f

x	$-\infty$	0	1	2	$+\infty$	
$f'(x)$	+	0	-	-	0	+
$f(x)$	$-\infty$	↗ 3 ↘ $-\infty$		↘ 7 ↗ $+\infty$	$+\infty$	

ច. សិក្សាទីតាំងរៀបរាងក្រាប (C) និងអាស៊ីមតូតទ្រេត

• ក្រាប (C) : $y = f(x) = \frac{x^2 + 3x - 3}{x - 1} = x + 4 + \frac{1}{x - 1}$

• អាស៊ីមតូតទ្រេត d : $y = x + 4$

ដោយ $y_c - y_d = x + 4 + \frac{1}{x - 1} - (x + 4) = \frac{1}{x - 1}$

☞ $y_c - y_d > 0 \Leftrightarrow \frac{1}{x - 1} > 0 \Leftrightarrow x - 1 > 0 \Rightarrow x > 1$

ដូចនេះ: ក្រាប (C) ស្ថិតនៅលើបន្ទាត់ d ពេល $x > 1$

☞ $y_c - y_d < 0 \Leftrightarrow \frac{1}{x - 1} < 0 \Leftrightarrow x - 1 < 0 \Rightarrow x < 1$

ដូចនេះ: ក្រាប (C) ស្ថិតនៅក្រោមបន្ទាត់ d ពេល $x < 1$

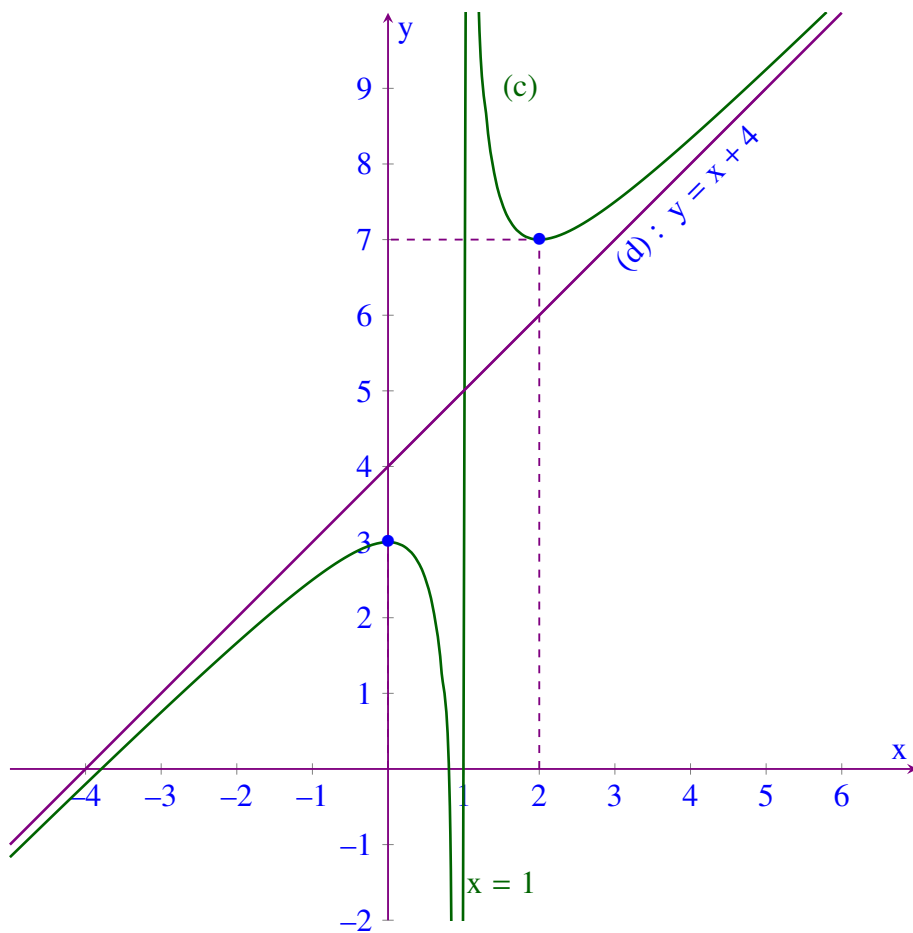
សង់ក្រាប C

• $(C) \cap (y'_{oy}) \Leftrightarrow x = 0 \Rightarrow y = \frac{0^2 + 3(0) - 3}{0 - 1} = 3$

(d) : $y = x + 4$

•

x	0	-4
y	4	0

លំហាត់ទី១

f ជាអនុគមន៍កំណត់លើ $I = \mathbb{R} - \{-2, 2\}$ ដោយ $f(x) = \frac{2x^2}{x^2 - 4}$ ។

- ក. សិក្សាលីមីតនៃ f ត្រង់ $-\infty$, -2 , 2 និង $+\infty$ ។
 ទាញរកសមីការអាស៊ីមតូតដេក និង អាស៊ីមតូតឈរនៃក្រាបតាងអនុគមន៍ f ។
- ខ. សិក្សាអថេរភាព និង សង់តាងអថេរភាពនៃ f ។
- គ. សង់នៅក្នុងតម្រុយអរតូណរម៉ាល់ $(o, \vec{i}, \vec{j})$ ក្រាបតាង f ។

ដំណោះស្រាយ

- ក. សិក្សាលីមីតនៃ f ត្រង់ $-\infty$, -2 , 2 និង $+\infty$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{2x^2}{x^2 - 4} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{2x^2}{x^2 \left(1 - \frac{4}{x^2}\right)} = \frac{2}{1 - 0} = 2$$

ដូចនេះ: $\boxed{\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = 2}$

$$\lim_{x \rightarrow -2} f(x) = \lim_{x \rightarrow -2} \frac{2x^2}{x^2 - 4} = \pm\infty \quad \text{ដូចនេះ: } \boxed{\lim_{x \rightarrow -2} f(x) = \pm\infty}$$

$$\lim_{x \rightarrow 2} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{2x^2}{x^2 - 4} = \pm\infty \quad \text{ដូចនេះ: } \boxed{\lim_{x \rightarrow 2} f(x) = \pm\infty}$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{2x^2}{x^2 - 4} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{2x^2}{x^2 \left(1 - \frac{4}{x^2}\right)} = \frac{2}{1 - 0} = 2$$

ដូចនេះ: $\boxed{\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = 2}$

ទាញរកសមីការអាស៊ីមតូតដេក និង អាស៊ីមតូតឈរនៃក្រាបតាង f

- ដោយ $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = 2$ ដូចនេះ: បន្ទាត់ $y = 2$ ជាអាស៊ីមតូតដេក

- ដោយ $\lim_{x \rightarrow -2} f(x) = \pm\infty$; $\lim_{x \rightarrow 2} f(x) = \pm\infty$

ដូចនេះ: បន្ទាត់ $x = -2$ និង $x = 2$ ជាអាស៊ីមតូតឈរ

ខ. សិក្សាអថេរភាព និង សង់តារាងអថេរភាពនៃ f

- ដេរីវេ

$$f'(x) = \left(\frac{2x^2}{x^2-4} \right)' = \frac{(2x^2)'(x^2-4) - (x^2-4)'(2x^2)}{(x^2-4)^2} = \frac{4x(x^2-4) - 2x(2x^2)}{(x^2-4)^2}$$

$$= \frac{4x^3 - 16x - 4x^3}{(x^2-4)^2} = \frac{-16x}{(x^2-4)^2}$$

$$f'(x) = 0 \Leftrightarrow -16x = 0 \Rightarrow x = 0$$

- តារាងសញ្ញាដេរីវេ $f'(x)$

x	$-\infty$	-2	0	2	$+\infty$
$f'(x)$	$+$	$+$	0	$-$	$-$

- $f'(x) > 0$ ឬ អនុគមន៍ f កើន នៅពេល $x \in (-\infty, -2) \cup (-2, 0)$

- $f'(x) < 0$ ឬ អនុគមន៍ f ចុះ នៅពេល $x \in (0, 2) \cup (2, +\infty)$

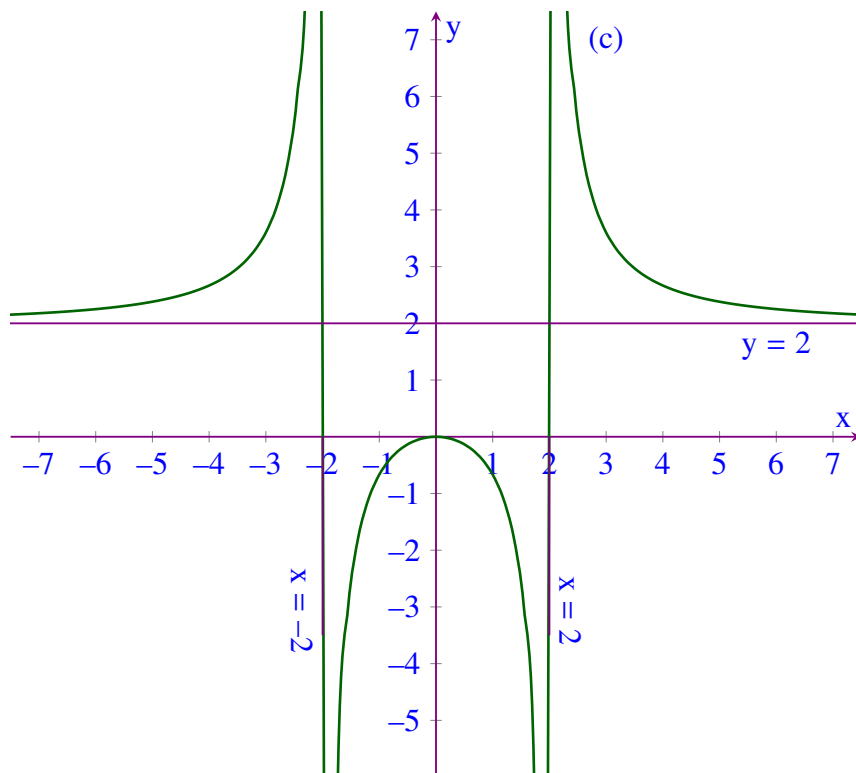
- ត្រង់ $x = 0$; $f'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី $-$ ទៅ $+$

$$\text{គេបាន } f \text{ មានអតិបរមាធៀបមួយ គឺ } f(0) = \frac{2(0)^2}{0^2-4} = 0$$

- តារាងអថេរភាពនៃ f

x	$-\infty$	-2	0	2	$+\infty$
$f'(x)$	$+$	$+$	0	$-$	$-$
$f(x)$	2 $\nearrow +\infty$	$-\infty$ $\nearrow 0$ $\searrow -\infty$	0	$-\infty$ $\searrow +\infty$	2

គ. សង់នៅក្នុងតម្រុយអរតូណរម៉ាល់ $(o, \vec{i}, \vec{j})$ ក្រាបតាង f

លំហាត់ទី២

អនុគមន៍ f កំណត់ចំពោះ $x \neq -2, x \neq 2$ ដោយ $y = f(x) = \frac{x^2}{4-x^2}$ និងមានក្រាប C ។

១. គណនា $\lim_{x \rightarrow -2} f(x), \lim_{x \rightarrow 2} f(x)$ និង $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x)$ ។

ទាញរកសមីការអាស៊ីមតូតឈរ និង អាស៊ីមតូតដេកនៃក្រាប C ។

២. សិក្សាសញ្ញានៃដេរីវេ $f'(x)$ និងសង់តារាងអថេរភាពនៃ f ។

៣. គណនា $f(-3)$ និង $f(3)$ ហើយសង់ក្រាប C នៃអនុគមន៍ f ។

ដំណោះស្រាយ

១. គណនា $\lim_{x \rightarrow -2} f(x), \lim_{x \rightarrow 2} f(x)$ និង $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x)$

ដោយ $y = f(x) = \frac{x^2}{4-x^2}$ គេបាន

$$\lim_{x \rightarrow -2} f(x) = \lim_{x \rightarrow -2} \frac{x^2}{4-x^2} = \pm\infty \quad \boxed{\lim_{x \rightarrow -2} f(x) = \pm\infty}$$

$$\lim_{x \rightarrow 2} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^2}{4-x^2} = \pm\infty \quad \boxed{\lim_{x \rightarrow 2} f(x) = \pm\infty}$$

$$\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{x^2}{4-x^2} = -1 \quad \boxed{\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = -1}$$

ទាញរកសមីការអាស៊ីមតូតឈរ និង អាស៊ីមតូតដេកនៃក្រាប C

- ដោយ $\lim_{x \rightarrow -2} f(x) = \pm\infty$ ដូចនេះ បន្ទាត់ $x = -2$ ជាអាស៊ីមតូតឈរ
- $\lim_{x \rightarrow 2} f(x) = \pm\infty$ ដូចនេះ បន្ទាត់ $x = 2$ ជាអាស៊ីមតូតឈរ
- ដោយ $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = -1$ ដូចនេះ បន្ទាត់ $y = -1$ ជាអាស៊ីមតូតដេក

២. សិក្សាសញ្ញានៃដេរីវេ $f'(x)$ និងសង់តារាងអថេរភាពនៃ f

$$f'(x) = \left(\frac{x^2}{4-x^2} \right)' = \frac{2x(4-x^2) + 2x(x^2)}{(x^2)^2} = \frac{8x - 2x^3 + 2x^3}{x^4} = \frac{8x}{x^4}$$

ដោយ $x^4 \geq 0 \quad \forall x \in D_f$ គេបាន $f'(x)$ មានសញ្ញាតាមភាគយក $8x$

$$f'(x) = 0 \Leftrightarrow 8x = 0 \Rightarrow x = 0$$

តារាងសញ្ញាដេរីវេ $f'(x)$

x	$-\infty$	-2	0	2	$+\infty$
$f'(x)$	$-$	$-$	0	$+$	$+$

- $f'(x) < 0$ ឬ អនុគមន៍ f ចុះ ពេល $x \in (-\infty, -2) \cup (-2, 0)$
- $f'(x) > 0$ ឬ អនុគមន៍ f កើន ពេល $x \in (0, 2) \cup (2, +\infty)$

- ត្រង់ $x = 0$; $f'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី $-$ ទៅ $+$

គេបាន f មានអប្បបរមាធៀបមួយ គឺ $f(0) = \frac{(0)^2}{4-0^2} = 0$

តារាងអថេរភាពនៃ f

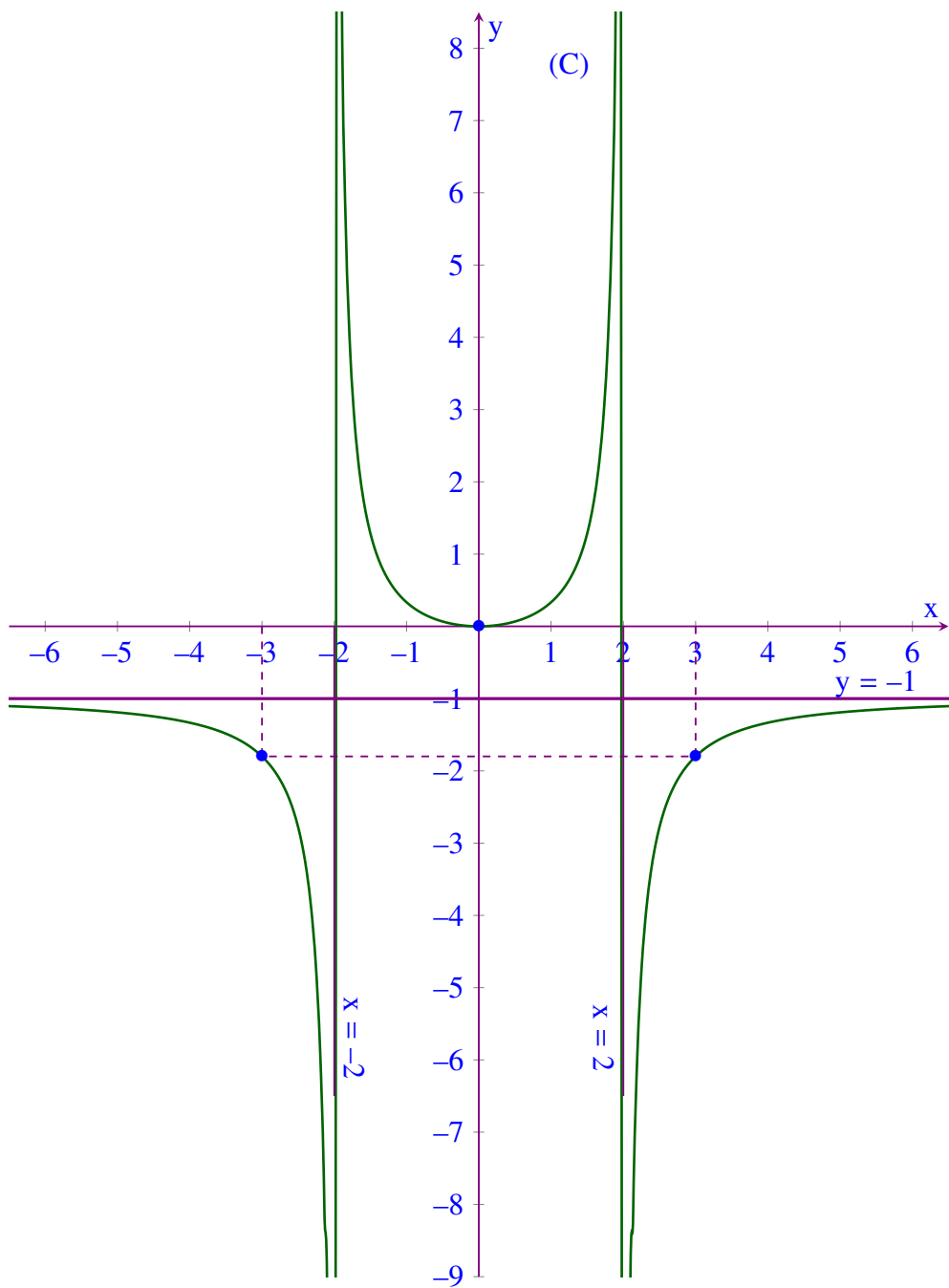
x	$-\infty$	-2	0	2	$+\infty$
$f'(x)$	$-$	$-$	0	$+$	$+$
$f(x)$	-1 $\searrow$ $-\infty$	$+\infty$ $\searrow$	0	$+\infty$ $\nearrow$	-1 $\nearrow$ $-\infty$

៣. គណនា $f(-3)$ និង $f(3)$ ហើយសង្កេតក្រាប C នៃអនុគមន៍ f

- $f(-3) = \frac{(-3)^2}{4-(-3)^2} = \frac{9}{-5}$ $f(-3) = -\frac{9}{5}$

- $f(3) = \frac{3^2}{4-3^2} = \frac{9}{-5}$ $f(3) = -\frac{9}{5}$

លំហាត់ទី៣

អនុគមន៍ f មួយកំណត់ដោយ $y = f(x) = \frac{2x^2 - 9x + 4}{x^2 + x - 12}$ មានក្រាបតំណាង (C) ។

- ក. ចូររកដែនកំណត់នៃអនុគមន៍ f ។
- ខ. ចូរគណនាលីមីត៖ $\lim_{x \rightarrow -4} f(x)$; $\lim_{x \rightarrow 3} f(x)$ និង $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x)$ ។
- គ. កំណត់សមីការអាស៊ីមតូតឈរ និងអាស៊ីមតូតដេកនៃក្រាប(C) ។
- ឃ. គណនាដេរីវេនៃអនុគមន៍ f រួចសិក្សាសញ្ញាដេរីវេ។
- ង. សង់តារាងអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f និងសង់ក្រាប(C) ។

ដំណោះស្រាយ

ក. រកដែនកំណត់នៃអនុគមន៍ f

$$\text{យើងមាន } y = f(x) = \frac{2x^2 - 9x + 4}{x^2 + x - 12}$$

$$\text{ដោយ } f(x) \text{ មានន័យលុះត្រាតែ } x^2 + x - 12 \neq 0 \Leftrightarrow (x + 4)(x - 3) \neq 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x + 4 \neq 0 \\ x - 3 \neq 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x \neq -4 \\ x \neq 3 \end{cases}$$

$$\text{ដូចនេះ: } D_f = \mathbb{R} - \{-4, 3\}$$

ខ. គណនាលីមីត៖ $\lim_{x \rightarrow -4} f(x)$; $\lim_{x \rightarrow 3} f(x)$ និង $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x)$

$$\lim_{x \rightarrow -4} f(x) = \lim_{x \rightarrow -4} \frac{2x^2 - 9x + 4}{x^2 + x - 12} = \pm\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow 3} f(x) = \lim_{x \rightarrow 3} \frac{2x^2 - 9x + 4}{x^2 + x - 12} = \pm\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{2x^2 - 9x + 4}{x^2 + x - 12} = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{x^2 \left(2 - \frac{9}{x} + \frac{4}{x^2}\right)}{x^2 \left(1 + \frac{1}{x} - \frac{12}{x^2}\right)} = 2$$

គ. កំណត់សមីការអាស៊ីមតូតឈរ និងអាស៊ីមតូតដេកនៃក្រាប(C)

$$\text{ដោយ } \lim_{x \rightarrow -4} f(x) = \pm\infty \text{ និង } \lim_{x \rightarrow 3} f(x) = \pm\infty$$

ដូចនេះ: បន្ទាត់ $x = -4$ និង $x = 3$ ជាអាស៊ីមតូតឈរនៃក្រាបC

$$\text{ដោយ } \lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = 2 \text{ ដូចនេះ: បន្ទាត់ } y = 2 \text{ ជាអាស៊ីមតូតដេក}$$

ឃ. គណនាដេរីវេនៃអនុគមន៍ f

$$f'(x) = \left(\frac{2x^2 - 9x + 4}{x^2 + x - 12} \right)' = \frac{(4x - 9)(x^2 + x - 12) - (2x + 1)(2x^2 - 9x + 4)}{(x^2 + x - 12)^2}$$

$$= \frac{11x^2 - 56x + 104}{(x^2 + x - 12)^2}$$

$$\text{ដូចនេះ: } f'(x) = \frac{11x^2 - 56x + 104}{(x^2 + x - 12)^2}$$

សិក្សាសញ្ញាដេរីវេ

$$f'(x) = 0 \Leftrightarrow 11x^2 - 56x + 104 = 0 \Rightarrow \Delta = (-56)^2 - 4(11)(104) = -1440 < 0$$

យើងបាន $f'(x)$ មានសញ្ញាដូចមេគុណ a

x	$-\infty$	-4	3	$+\infty$
$f'(x)$	+	+	+	

$$f'(x) > 0 \quad \forall x \in \mathbb{D} \text{ ដូចនេះ: អនុគមន៍ } f \text{ ជាអនុគមន៍កើនលើដែនកំណត់ } D_f$$

ង. សង់តារាងអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f និងសង់ក្រាប(C)

តារាងអថេរភាពនៃ f

x	$-\infty$	-4	3	$+\infty$
$f'(x)$	+	+	+	
f(x)	2 $\nearrow$ $+\infty$	$+\infty$ $\nearrow$ $+\infty$	$+\infty$ $\nearrow$ 2	

សង់ក្រាប

$$(C) \cap (x'Ox) \Leftrightarrow y = 0 \Leftrightarrow 2x^2 - 9x + 4 = 0$$

$$\Delta = b^2 - 4ac = (-9)^2 - 4(2)(4) = 81 - 32 = 49$$

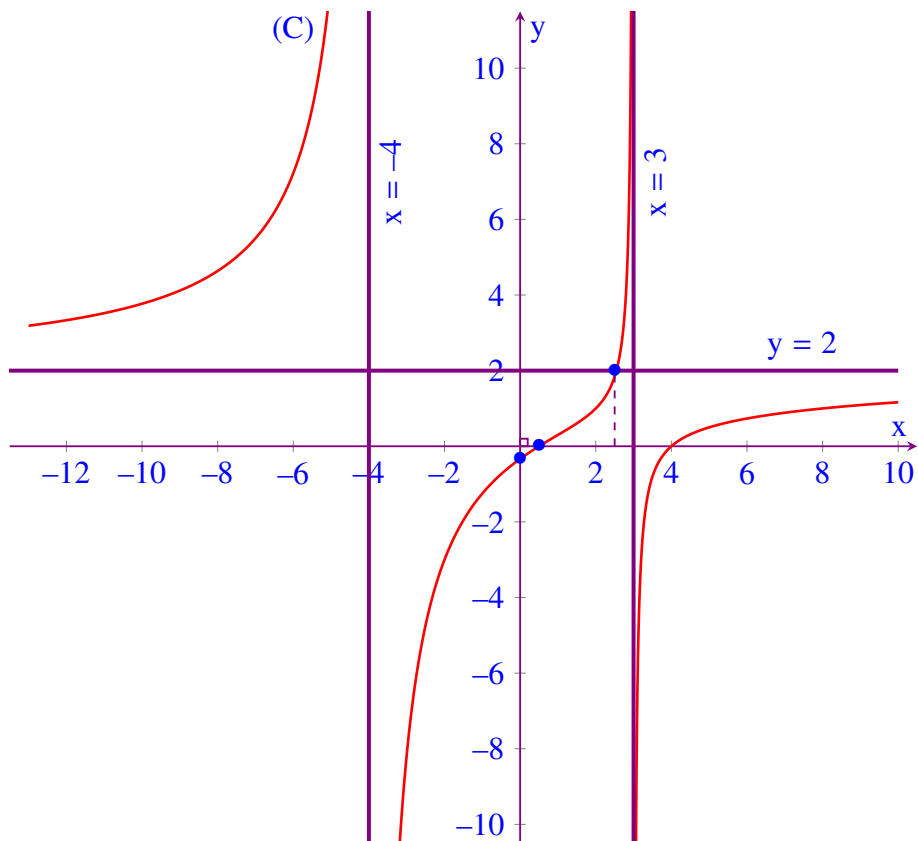
$$\Rightarrow x_1 = \frac{-b - \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{9 - \sqrt{49}}{2(2)} = \frac{1}{2}$$

$$x_2 = \frac{-b + \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{9 + \sqrt{49}}{2(2)} = 4$$

$$(C) \cap (y'Oy) \Leftrightarrow x = 0 \Rightarrow y = \frac{2(0)^2 - 9(0) + 4}{0^2 + 0 - 12} = \frac{4}{-12} = -\frac{1}{3}$$

$$(C) \cap (d) : y = 2 \Leftrightarrow 2 = \frac{2x^2 - 9x + 4}{x^2 + x - 12} \Rightarrow x = \frac{28}{11}$$

- អាស៊ីមតូតឈរ $x = -4$, $x = 3$ អាស៊ីមតូតដេក $y = 2$

លំហាត់ទី៤

គេមានអនុគមន៍ f មួយកំណត់ដោយ $y = f(x) = \frac{3x^2 - 18x + 25}{x^2 - 6x + 8}$ មានក្រាបតំណាង(C)។

ក. រកដែនកំណត់នៃអនុគមន៍ f ។

ខ. គណនាលីមីតនៃអនុគមន៍ f ត្រង់ $\pm\infty$; 2 និង 4 ។ រួចទាញរកសមីការអាស៊ីមតូតឈរ និងដេក។

គ. ចូរបង្ហាញថា $f'(x) = \frac{-2x + 6}{(x^2 - 6x + 8)^2}$ ចំពោះគ្រប់ $x \in \mathbb{R} - \{2, 4\}$ ។

ឃ. សិក្សាសញ្ញាដេរីវេ $f'(x)$ និងសង់តារាងអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f ។

ង. សង់ក្រាប (C)។

ដំណោះស្រាយ

ក. រកដែនកំណត់នៃអនុគមន៍ f យើងមាន $y = f(x) = \frac{3x^2 - 18x + 25}{x^2 - 6x + 8}$

$f(x)$ មានន័យលុះត្រាតែ $x^2 - 6x + 8 \neq 0 \Leftrightarrow (x-2)(x-4) \neq 0$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x-2 \neq 0 \\ x-4 \neq 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x \neq 2 \\ x \neq 4 \end{cases}$$

ដូចនេះ: $D_f = \mathbb{R} - \{2, 4\}$

ខ. គណនាលីមីតនៃអនុគមន៍ f ត្រង់ $\pm\infty$; 2 និង 4

$$\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{3x^2 - 18x + 25}{x^2 - 6x + 8} = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{x^2 \left(3 - \frac{18}{x} + \frac{25}{x^2}\right)}{x^2 \left(1 - \frac{6}{x} + \frac{8}{x^2}\right)} = 3$$

$$\lim_{x \rightarrow 2} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{3x^2 - 18x + 25}{x^2 - 6x + 8} = \pm\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow 4} f(x) = \lim_{x \rightarrow 4} \frac{3x^2 - 18x + 25}{x^2 - 6x + 8} = \pm\infty$$

ទាញរកសមីការអាស៊ីមតូតឈរ និងដេក

ដោយ $\lim_{x \rightarrow 2} f(x) = \pm\infty$; $\lim_{x \rightarrow 4} f(x) = \pm\infty$

ដូចនេះ: បន្ទាត់ $x = 2$; $x = 4$ ជាអាស៊ីមតូតឈរ

ដោយ $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = 3$

ដូចនេះ: បន្ទាត់ $y = 3$ ជាអាស៊ីមតូតដេក

គ. បង្ហាញថា $f'(x) = \frac{-2x + 6}{(x^2 - 6x + 8)^2}$ ចំពោះគ្រប់ $x \in \mathbb{R} - \{2, 4\}$

$$\begin{aligned} f'(x) &= \left(\frac{3x^2 - 18x + 25}{x^2 - 6x + 8} \right)' \\ &= \frac{(6x - 18)(x^2 - 6x + 8) - (2x - 6)(3x^2 - 18x + 25)}{(x^2 - 6x + 8)^2} \end{aligned}$$

$$= \frac{-2x + 6}{(x^2 - 6x + 8)^2}$$

ដូចនេះ: $f'(x) = \frac{-2x + 6}{(x^2 - 6x + 8)^2}$

ឃ. សិក្សាសញ្ញាដេរីវេ $f'(x)$

$$f'(x) = 0 \Leftrightarrow -2x + 6 = 0 \Rightarrow x = 3$$

តារាសញ្ញាដេរីវេ $f'(x)$

x	$-\infty$	2	3	4	$+\infty$		
f'(x)	+		+	0	-		-

- $f'(x) < 0$ ឬ អនុគមន៍ f ថុះ ពេល $x \in (3, 4) \cup (4, +\infty)$
- $f'(x) > 0$ ឬ អនុគមន៍ f កើន ពេល $x \in (-\infty, 2) \cup (2, 3)$
- ត្រង់ $x = 3$; $f'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី + ទៅ -

គេបាន f មានអតិបរមាធៀបមួយ គឺ $f(3) = \frac{3(3)^2 - 18(3) + 25}{3^2 - 6(3) + 8} = 2$

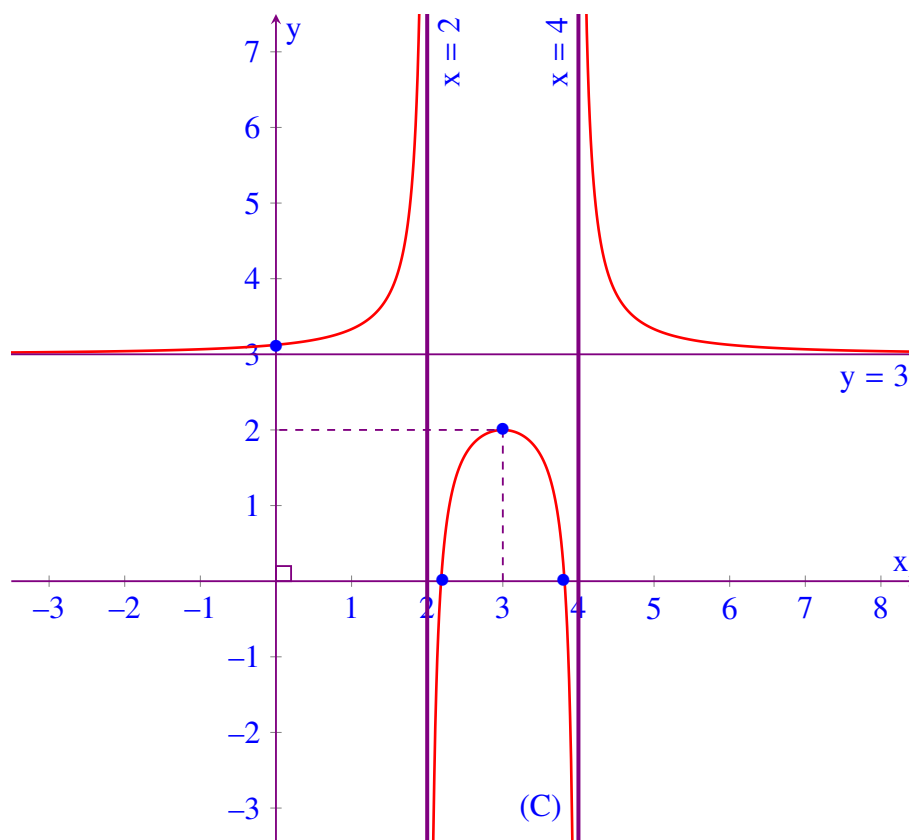
សង់តារាងអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f

x	$-\infty$	2	3	4	$+\infty$
$f'(x)$	+	+	0	-	-
$f(x)$	$3 \nearrow +\infty$	$-\infty \nearrow 2$	$2 \searrow -\infty$	$-\infty \searrow +\infty$	3

ង. សង់ក្រាប (C)

$$(C) \cap (x'ox) \Leftrightarrow y = 0 \Leftrightarrow 3x^2 - 18x + 25 = 0 \Rightarrow x_1 = \frac{9 - \sqrt{6}}{3} ; x_2 = \frac{9 + \sqrt{6}}{3}$$

$$(C) \cap (y'oy) \Leftrightarrow x = 0 \Rightarrow y = \frac{3(0)^2 - 18(0) + 25}{0^2 - 6(0) + 8} = \frac{25}{8}$$

លំហាត់ទី៥

គេឲ្យអនុគមន៍ f មួយ កំណត់ដោយ $y = f(x) = \frac{x^2 + 2x}{x^2 + 4}$ មានក្រាបតំណាង(C) ។

- ក. រកដែនកំណត់នៃអនុគមន៍ f ។
- ខ. រកសមីការអាស៊ីមតូតដេកនៃក្រាប(C) ។
- គ. សិក្សាអបិរភាព និងសង់តារាងអបិរភាពនៃអនុគមន៍ f ។
- ឃ. សង់ក្រាប (C) ក្នុងតម្រុយ $(O, \vec{i}, \vec{j})$ ។

ដំណោះស្រាយ

ក. រកដែនកំណត់នៃអនុគមន៍ f យើងមាន $y = f(x) = \frac{x^2 + 2x}{x^2 + 4}$
 $f(x)$ មានន័យលុះត្រាតែ $x^2 + 4 \neq 0$ ដោយ $x^2 + 4 \neq 0 \quad \forall x \in \mathbb{R}$
 ដូចនេះ $D_f = \mathbb{R}$

ខ. រកសមីការអាស៊ីមតូតដេកនៃក្រាប(C)
 ដោយ $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{x^2 + 2x}{x^2 + 4} = 1$
 ដូចនេះ បន្ទាត់ $y = 1$ ជាអាស៊ីមតូតដេកនៃក្រាប(C)

គ. សិក្សាអបិរភាព និងសង់តារាងអបិរភាពនៃអនុគមន៍ f
 ដេរីវេ $f'(x)$

$$\begin{aligned} f'(x) &= \left(\frac{x^2 + 2x}{x^2 + 4} \right)' \\ &= \frac{(2x + 2)(x^2 + 4) - (2x)(x^2 + 2x)}{(x^2 + 4)^2} \\ &= \frac{2x^3 + 8x + 2x^2 + 8 - 2x^3 - 4x^2}{(x^2 + 4)^2} \\ &= \frac{-2x^2 + 8x + 8}{(x^2 + 4)^2} \end{aligned}$$

$$f'(x) = 0 \Leftrightarrow -2x^2 + 8x + 8 = 0$$

$$\Delta = b^2 - 4ac = 8^2 - 4(-2)(8) = 64 + 64 = 128$$

$$\Rightarrow x_1 = \frac{-b - \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{-8 - \sqrt{128}}{2(-2)} = \frac{-8 - 8\sqrt{2}}{-4} = 2 + 2\sqrt{2}$$

$$x_2 = \frac{-b + \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{-8 + \sqrt{128}}{2(-2)} = \frac{-8 + 8\sqrt{2}}{-4} = 2 - 2\sqrt{2}$$

តារាងសញ្ញាដេរីវេ $f'(x)$

x	$-\infty$	$2-2\sqrt{2}$	$2+2\sqrt{2}$	$+\infty$	
f'(x)	-	0	+	0	-

• $f'(x) < 0$ ឬ អនុគមន៍ f ចុះ នៅពេល $x \in (-\infty, 2 - 2\sqrt{2}) \cup (2 + 2\sqrt{2}, +\infty)$

• $f'(x) > 0$ ឬ អនុគមន៍ f កើន នៅពេល $x \in (2 - 2\sqrt{2}, 2 + 2\sqrt{2})$

បរមាធៀប៖

• ត្រង់ $x = 2 - 2\sqrt{2}$, $f'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី- ទៅ + យើងបាន f មានអប្បបរមាធៀបមួយគឺ $f(2 - 2\sqrt{2}) = \frac{(2 - 2\sqrt{2})^2 + 2(2 - 2\sqrt{2})}{(2 - 2\sqrt{2})^2 + 4}$

• ត្រង់ $x = 2 + 2\sqrt{2}$, $f'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី+ ទៅ - យើងបាន f មានអតិបរមាធៀបមួយគឺ

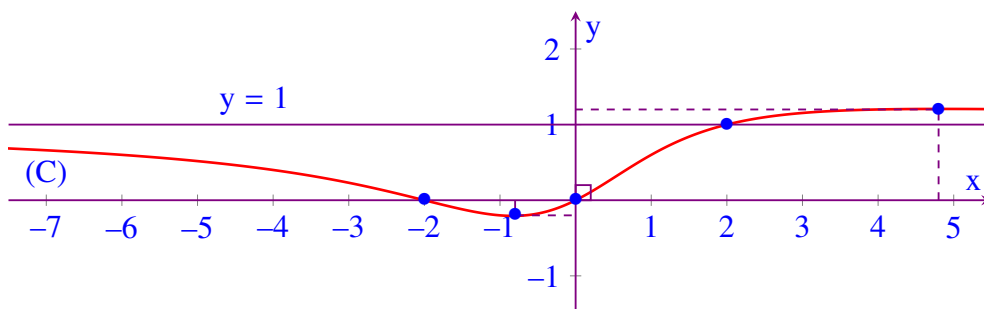
$$\begin{aligned} f(2 + 2\sqrt{2}) &= \frac{(2 + 2\sqrt{2})^2 + 2(2 + 2\sqrt{2})}{(2 + 2\sqrt{2})^2 + 4} = \frac{4 + 8\sqrt{2} + 8 + 4 + 4\sqrt{2}}{4 + 8\sqrt{2} + 8 + 4} \\ &= \frac{16 + 12\sqrt{2}}{16 + 8\sqrt{2}} = \frac{4 + 3\sqrt{2}}{4 + 2\sqrt{2}} \times \frac{4 - 2\sqrt{2}}{4 - 2\sqrt{2}} \\ &= \frac{16 - 8\sqrt{2} + 12\sqrt{2} - 12}{16 - 8} \\ &= \frac{4 + 4\sqrt{2}}{8} = \frac{1 + \sqrt{2}}{2} \end{aligned}$$

• តារាងអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f

x	$-\infty$	$2-2\sqrt{2}$	$2+2\sqrt{2}$	$+\infty$	
f'(x)	-	0	+	0	-
f(x)	1	$\frac{1-\sqrt{2}}{2}$	$\frac{1+\sqrt{2}}{2}$	1	

ឃ. សង់ក្រាប (C) ក្នុងតម្រុយ $(O, \vec{i}, \vec{j})$

- $(C) \cap (x'ox) \Leftrightarrow y = 0 \Leftrightarrow x^2 + 2x = 0 \Leftrightarrow (x)(x + 2) = 0 \Rightarrow x = 0, x = -2$
- $(C) \cap (y'oy) \Leftrightarrow x = 0 \Rightarrow y = \frac{0^2 + 2(0)}{0^2 + 4} = 0$
- $(C) \cap (d) : y = 1 \Leftrightarrow 1 = \frac{x^2 + 2x}{x^2 + 4} \Leftrightarrow x^2 + 4 = x^2 + 2x \Rightarrow x = 2$

លំហាត់ទី៦

គេមានអនុគមន៍ f មួយ កំណត់ដោយលើ $\mathbb{R} - \{-2\}$ ដែល $y = f(x) = \frac{x^2 - 1}{(x + 2)^2}$ ។

តាង (C) ជាក្រាបតំណាងនៃអនុគមន៍ f ។

ក. គណនា $\lim_{x \rightarrow -2} f(x)$; $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x)$ ។ រួចទាញរកសមីការអាស៊ីមតូតទាំងអស់ដែលមាន។

ខ. គណនាដេរីវេ $f'(x)$ រួចបង្ហាញថាអនុគមន៍ f មានតម្លៃអប្បបរមាធៀបមួយស្មើ $-\frac{1}{3}$ ត្រង់ $x = -\frac{1}{2}$ ។

គ. សង់តារាងអថិរភាព រួចសង់ក្រាប (C) ។

ដំណោះស្រាយ

ក. គណនា $\lim_{x \rightarrow -2} f(x)$; $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x)$

$$\lim_{x \rightarrow -2} f(x) = \lim_{x \rightarrow -2} \frac{x^2 - 1}{(x + 2)^2} = +\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{x^2 \left(1 - \frac{1}{x^2}\right)}{x^2 \left(1 + \frac{2}{x}\right)^2} = 1$$

ទាញរកសមីការអាស៊ីមតូតទាំងអស់ដែលមាន

ដោយ $\lim_{x \rightarrow -2} f(x) = +\infty$ ដូចនេះ: បន្ទាត់ $x = -2$ ជាអាស៊ីមតូតឈរនៃក្រាប (C)

ដោយ $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = 1$ ដូចនេះ: បន្ទាត់ $y = 1$ ជាអាស៊ីមតូតដេកនៃក្រាប (C)

ខ. គណនាដេរីវេ $f'(x)$

$$\begin{aligned} f'(x) &= \left(\frac{x^2 - 1}{(x + 2)^2} \right)' = \frac{2x(x + 2)^2 - 2(x + 2)(x^2 - 1)}{(x + 2)^4} \\ &= \frac{2x(x^2 + 4x + 4) - 2x^3 + 2x - 4x^2 + 4}{(x + 2)^4} \\ &= \frac{2x^3 + 8x^2 + 8x - 2x^3 + 2x - 4x^2 + 4}{(x + 2)^4} \\ &= \frac{4x^2 + 10x + 4}{(x + 2)^4} \end{aligned}$$

ដូចនេះ: $f'(x) = \frac{4x^2 + 10x + 4}{(x + 2)^4}$

បង្ហាញថាអនុគមន៍ f មានតម្លៃអប្បបរមាធៀបមួយស្មើ $-\frac{1}{3}$ ត្រង់ $x = -\frac{1}{2}$

$$f'(x) = 0 \Leftrightarrow 4x^2 + 10x + 4 = 0 \Leftrightarrow (4x + 2)(x + 2) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 4x + 2 = 0 \\ x + 2 = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = -\frac{1}{2} \\ x = -2 \end{cases}$$

តារាងសញ្ញា $f'(x)$

x	$-\infty$	-2	$-\frac{1}{2}$	$+\infty$
$f'(x)$	+		- 0 +	

ត្រង់ $x = -\frac{1}{2}$; $f'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី-ទៅ+ យើងបាន f មានអប្បបរមាធៀបមួយគឺ

$$f\left(-\frac{1}{2}\right) = \frac{\left(-\frac{1}{2}\right)^2 - 1}{\left(\left(-\frac{1}{2}\right) + 2\right)^2} = \frac{\frac{1}{4} - 1}{\left(\frac{3}{2}\right)^2} = \frac{-\frac{3}{4}}{\frac{9}{4}} = -\frac{3}{4} \times \frac{4}{9} = -\frac{1}{3}$$

ដូចនេះ អនុគមន៍ f មានតម្លៃអប្បបរមាធៀបមួយស្មើ $-\frac{1}{3}$ ត្រង់ $x = -\frac{1}{2}$

គ. តារាងអថិរភាពនៃអនុគមន៍ f

x	$-\infty$	-2	$-\frac{1}{2}$	$+\infty$
$f'(x)$	+		- 0 +	
$f(x)$	1 $\nearrow$ $+\infty$	$+\infty$ $\searrow$ $-\frac{1}{3}$ $\nearrow$ 1		

សង្ក្រាប(C)

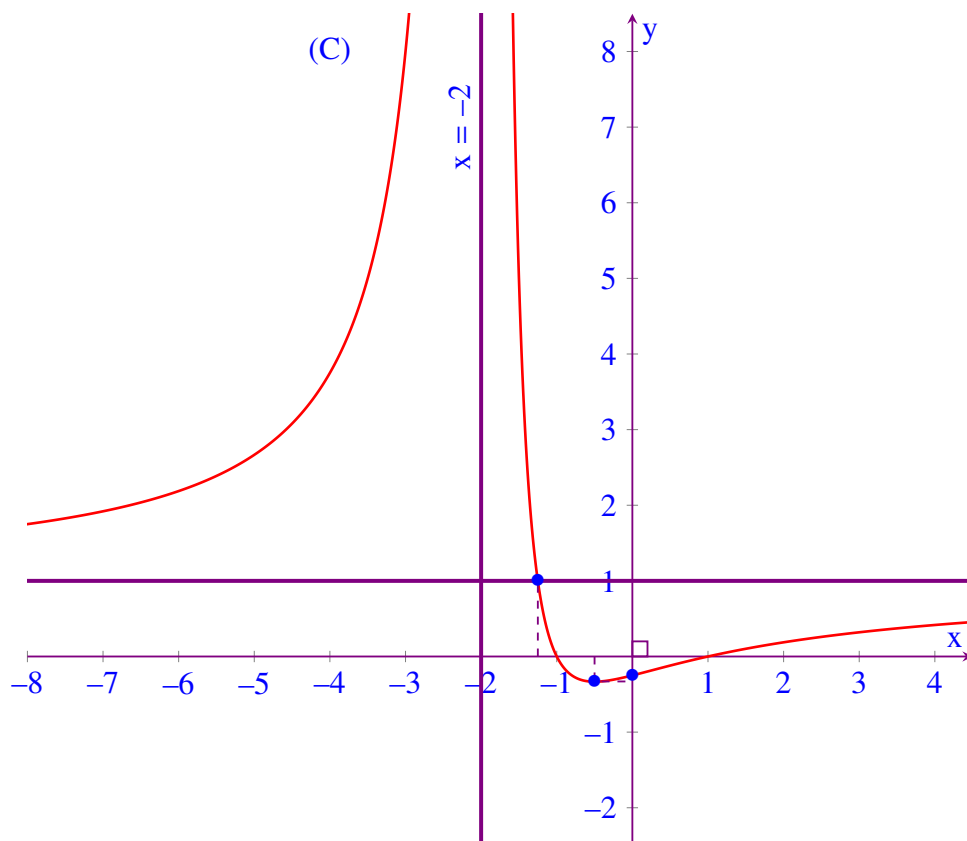
$$(C) \cap (x'ox) \Leftrightarrow y = 0 \Leftrightarrow x^2 - 1 = 0 \Rightarrow x = \pm 1$$

$$(C) \cap (y'oy) \Leftrightarrow x = 0 \Rightarrow y = \frac{0^2 - 1}{(0 + 2)^2} = -\frac{1}{4}$$

$$(C) \cap (d) : y = 1 \Leftrightarrow 1 = \frac{x^2 - 1}{(x + 2)^2}$$

$$\Leftrightarrow (x + 2)^2 = x^2 - 1$$

$$\Leftrightarrow x^2 + 4x + 4 = x^2 - 1 \Rightarrow x = -\frac{5}{4}$$

លំហាត់ទី៧

អនុគមន៍ f មួយកំណត់ដោយ $y = f(x) = \frac{-x^2 - 2x + 3}{x^2 + 3x + 2}$ មានក្រាបតំណាង (C) ។

- ក. រកដែនកំណត់នៃអនុគមន៍ f ។
- ខ. សិក្សាលីមីតនៃអនុគមន៍ f ត្រង់ -1 , -2 និង $\pm\infty$ ។ ទាញរកអាស៊ីមតូតដេក និងអាស៊ីមតូតឈរទាំងពីរ។
- គ. ចំពោះគ្រប់ $x \in \mathbb{R} - \{-1, -2\}$ ចូរគណនាដេរីវេ $f'(x)$ ។
- ឃ. សិក្សាសញ្ញាដេរីវេ $f'(x)$ រួចសង្ខេបតារាងអថិរភាពនៃអនុគមន៍ f ។
- ង. ចូរសង់ក្រាប (C) ក្នុងតម្រុយ $(O, \vec{i}, \vec{j})$

ដំណោះស្រាយ

ក. រកដែនកំណត់នៃអនុគមន៍ f

$$\text{យើងមាន } y = f(x) = \frac{-x^2 - 2x + 3}{x^2 + 3x + 2}$$

$$f(x) \text{ មានន័យលុះត្រាតែ } x^2 + 3x + 2 \neq 0 \Leftrightarrow (x+1)(x+2) \neq 0 \Rightarrow x \neq -1; x \neq -2$$

$$\text{ដូចនេះ: } D_f = \mathbb{R} - \{-1, -2\}$$

ខ. សិក្សាលីមីតនៃអនុគមន៍ f ត្រង់ -1 , -2 និង $\pm\infty$

$$\lim_{x \rightarrow -1} f(x) = \lim_{x \rightarrow -1} \frac{-x^2 - 2x + 3}{x^2 + 3x + 2} = \pm\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow -2} f(x) = \lim_{x \rightarrow -2} \frac{-x^2 - 2x + 3}{x^2 + 3x + 2} = \pm\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{-x^2 - 2x + 3}{x^2 + 3x + 2} = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{x^2 \left(-1 - \frac{2}{x} + \frac{3}{x^2}\right)}{x^2 \left(1 + \frac{3}{x} + \frac{2}{x^2}\right)} = -1$$

ទាញរកអាស៊ីមតូតដេក និងអាស៊ីមតូតឈរទាំងពីរ

$$\text{ដោយ } \lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = -1 \quad \text{ដូចនេះ: } \boxed{\text{បន្ទាត់ } y = -1 \text{ ជាអាស៊ីមតូតដេកនៃក្រាប}(C)}$$

$$\text{ដោយ } \lim_{x \rightarrow -1} f(x) = \pm\infty; \lim_{x \rightarrow -2} f(x) = \pm\infty$$

$$\text{ដូចនេះ: } \boxed{\text{បន្ទាត់ } x = -1 \text{ និង } x = -2 \text{ ជាអាស៊ីមតូតឈរនៃក្រាប}(C)}$$

គ. ចំពោះគ្រប់ $x \in \mathbb{R} - \{-1, -2\}$ គណនាដេរីវេ $f'(x)$

$$f'(x) = \left(\frac{-x^2 - 2x + 3}{x^2 + 3x + 2} \right)' = \frac{(-2x - 2)(x^2 + 3x + 2) - (2x + 3)(-x^2 - 2x + 3)}{(x^2 + 3x + 2)^2}$$

$$= \frac{-x^2 - 10x - 13}{(x^2 + 3x + 2)^2}$$

ដូចនេះ $f'(x) = \frac{-x^2 - 10x - 13}{(x^2 + 3x + 2)^2}$

ឃ. សិក្សាសញ្ញាដេរីវេ $f'(x)$

$$f'(x) = 0 \Leftrightarrow -x^2 - 10x - 13 = 0$$

$$\Delta = b^2 - 4ac = (-10)^2 - 4(-1)(-13) = 100 - 52 = 48$$

$$\Rightarrow x_1 = \frac{-b - \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{10 - \sqrt{48}}{2(-1)} = \frac{10 - 4\sqrt{3}}{-2} = -5 + 2\sqrt{3}$$

$$x_2 = \frac{-b + \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{10 + \sqrt{48}}{2(-1)} = \frac{10 + 4\sqrt{3}}{-2} = -5 - 2\sqrt{3}$$

តារាងសញ្ញាដេរីវេ $f'(x)$

x	$-\infty$	$-5 - 2\sqrt{3}$	-2	$-5 + 2\sqrt{3}$	-1	$+\infty$
$f'(x)$		- 0 +		+ 0 -		-

• $f'(x) > 0$ ពេល $x \in (-5 - 2\sqrt{3}, -2) \cup (-2, -5 + 2\sqrt{3})$

• $f'(x) < 0$ ពេល $x \in (-\infty, -5 - 2\sqrt{3}) \cup (-5 + 2\sqrt{3}, -1) \cup (-1, +\infty)$

បរមាធៀប

• ត្រង់ $x = -5 - 2\sqrt{3}$; $f'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី-ទៅ+ នោះ f មានអប្បបរមាធៀបមួយគឺ

$$f(-5 - 2\sqrt{3}) = \frac{-(-5 - 2\sqrt{3})^2 - 2(-5 - 2\sqrt{3}) + 3}{(-5 - 2\sqrt{3})^2 + 3(-5 - 2\sqrt{3}) + 2} = 4\sqrt{3} - 8$$

• ត្រង់ $x = -5 + 2\sqrt{3}$; $f'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី+ទៅ- នោះ f មានអតិបរមាធៀបមួយគឺ

$$f(-5 + 2\sqrt{3}) = \frac{-(-5 + 2\sqrt{3})^2 - 2(-5 + 2\sqrt{3}) + 3}{(-5 + 2\sqrt{3})^2 + 3(-5 + 2\sqrt{3}) + 2} = -4\sqrt{3} - 8$$

សង់តារាងអថិរភាពនៃអនុគមន៍ f

x	$-\infty$	$-5 - 2\sqrt{3}$	-2	$-5 + 2\sqrt{3}$	-1	$+\infty$
$f'(x)$		- 0 +		+ 0 -		-
f(x)	-1	$4\sqrt{3} - 8$	$+\infty$	$-4\sqrt{3} - 8$	$-\infty$	-1

ង. សង់ក្រាប (C) ក្នុងតម្រុយ (O, $\vec{i}$, $\vec{j}$)

$$(C) \cap (x'ox) \Leftrightarrow y = 0 \Leftrightarrow -x^2 - 2x + 3 = 0 \Leftrightarrow (-x + 1)(x + 3) = 0$$

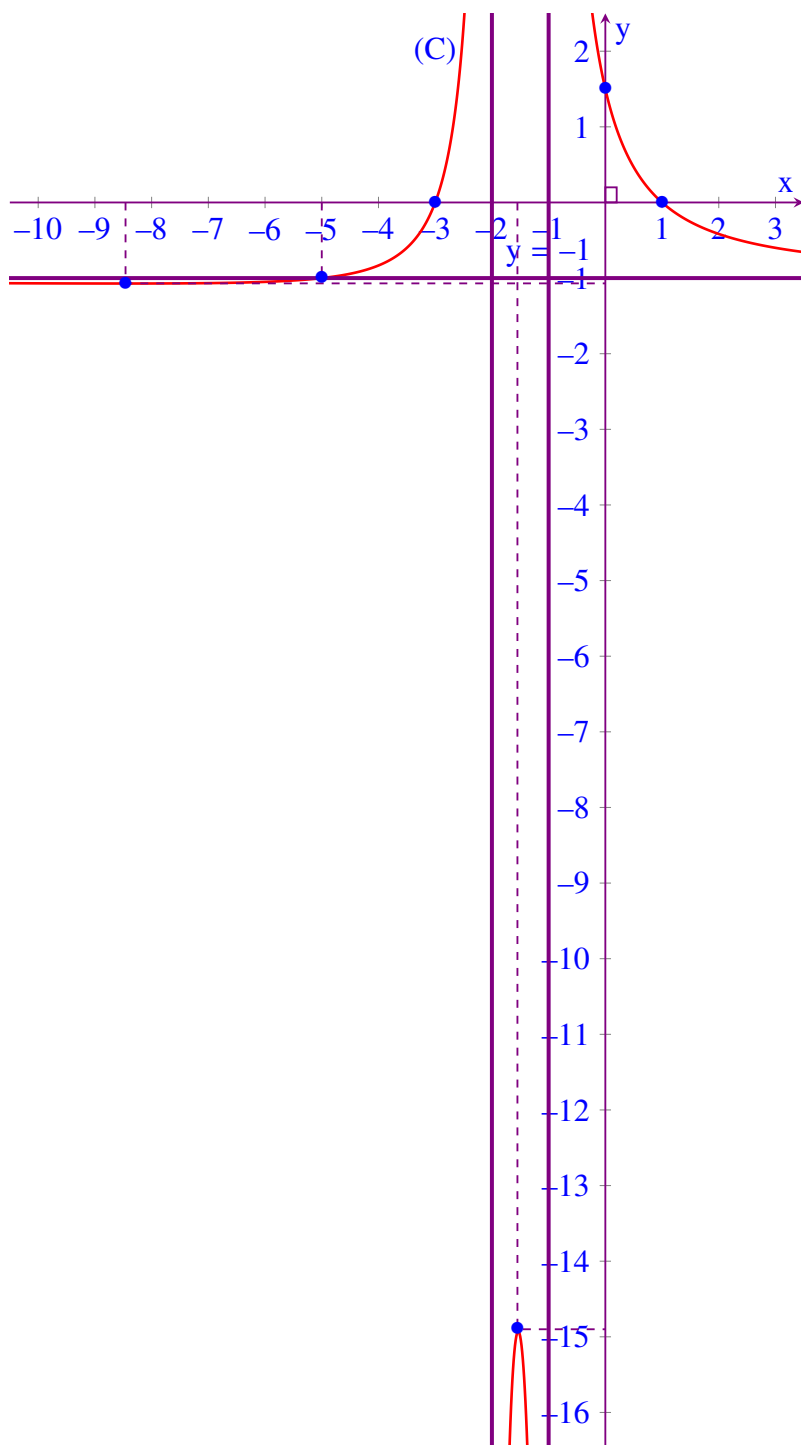
$$\Rightarrow \begin{cases} -x + 1 = 0 \\ x + 3 = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = 1 \\ x = -3 \end{cases}$$

$$(C) \cap (y'oy) \Leftrightarrow x = 0 \Rightarrow y = \frac{-0^2 - 2(0) + 3}{0^2 + 3(0) + 2} = \frac{3}{2}$$

$$(C) \cap (d) : y = -1 \Leftrightarrow -1 = \frac{-x^2 - 2x + 3}{x^2 + 3x + 2} \Leftrightarrow -x^2 - 3x - 2 = -x^2 - 2x + 3$$

$$\Rightarrow -x = 5$$

$$\Rightarrow x = -5$$

លំហាត់ទី៨

គេអោយអនុគមន៍ f មួយ កំណត់លើ $\mathbb{R} - \{1, 3\}$ ដោយ $f(x) = \frac{x^2 + 4x + 3}{x^2 - 4x + 3}$ ។

តាង(C) ជាក្រាបតាងអនុគមន៍ f ក្នុងតម្រុយ $(O, \vec{i}, \vec{j})$ ។

ក. បង្ហាញថាបន្ទាត់ $y = 1$ ជាសមីការអាស៊ីមតូតដេកនៃក្រាប(C) ត្រង់ $\pm\infty$ ។
រួចរកសមីការអាស៊ីមតូតឈរទាំងពីរ ។

ខ. ចូរបង្ហាញថា $f'(x) = -\frac{8(x^2 - 3)}{(x^2 - 4x + 3)^2}$ ចំពោះគ្រប់ $\mathbb{R} - \{1, 3\}$ ។

គ. សិក្សាអបិរភាព និងសង់តារាងអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f រួចសង់ក្រាប(C) ។

ឃ. ដោយប្រើក្រាប(C) ពិភាក្សាតាមតម្លៃ k នូវចំនួនឫសរបស់សមីការ

$$(k-1)x^2 - 4(k+1)x + 3(k-1) = 0 \quad (1)$$

រួចប្រៀបធៀបឫសរបស់ (1) ទៅនឹងចំនួន $-3, -\sqrt{3}, -1, 0, 1, \sqrt{3}$ និង 3 ។

ដំណោះស្រាយ

ក. បង្ហាញថាបន្ទាត់ $y = 1$ ជាសមីការអាស៊ីមតូតដេកនៃក្រាប(C) ត្រង់ $\pm\infty$

$$\text{ដោយ } \lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{x^2 + 4x + 3}{x^2 - 4x + 3} = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{x^2 \left(1 + \frac{4}{x} + \frac{3}{x^2}\right)}{x^2 \left(1 - \frac{4}{x} + \frac{3}{x^2}\right)} = 1$$

ដូចនេះ: បន្ទាត់ $y = 1$ ជាសមីការអាស៊ីមតូតដេកនៃក្រាប(C) ត្រង់ $\pm\infty$

រកសមីការអាស៊ីមតូតឈរទាំងពីរ

$$\text{ដោយ } \lim_{x \rightarrow 1} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 + 4x + 3}{x^2 - 4x + 3} = \pm\infty$$

$$\text{ហើយ } \lim_{x \rightarrow 3} f(x) = \lim_{x \rightarrow 3} \frac{x^2 + 4x + 3}{x^2 - 4x + 3} = \pm\infty$$

ដូចនេះ: បន្ទាត់ $x = 1$ និង $x = 3$ ជាអាស៊ីមតូតឈរនៃក្រាប(C)

ខ. បង្ហាញថា $f'(x) = -\frac{8(x^2-3)}{(x^2-4x+3)^2}$ ចំពោះគ្រប់ $\mathbb{R} - \{1, 3\}$

$$f'(x) = \left(\frac{x^2+4x+3}{x^2-4x+3} \right)' = \frac{(2x+4)(x^2-4x+3) - (2x-4)(x^2+4x+3)}{(x^2-4x+3)^2}$$

$$= \frac{-8x^2+24}{(x^2-4x+3)^2} = -\frac{8(x^2-3)}{(x^2-4x+3)^2}$$

ដូចនេះ $f'(x) = -\frac{8(x^2-3)}{(x^2-4x+3)^2}$ ចំពោះគ្រប់ $\mathbb{R} - \{1, 3\}$

គ. សិក្សាអថិរភាព

ដោយ $f'(x) = -\frac{8(x^2-3)}{(x^2-4x+3)^2}$

យើងបាន $f'(x) = 0 \Leftrightarrow -8(x^2-3) = 0 \Leftrightarrow -8x^2+24 = 0 \Rightarrow x = \pm\sqrt{3}$

តារាងសញ្ញាដេរីវេ $f'(x)$

x	$-\infty$	$-\sqrt{3}$	1	$\sqrt{3}$	3	$+\infty$
$f'(x)$	-	0	+	0	-	-

- $f'(x) > 0$ ឬ អនុគមន៍ f កើន ពេល $x \in (-\sqrt{3}, 1) \cup (1, \sqrt{3})$
- $f'(x) < 0$ ឬ អនុគមន៍ f ចុះ ពេល $x \in (-\infty, -\sqrt{3}) \cup (\sqrt{3}, 3) \cup (3, +\infty)$

បរមាធៀប

- ត្រង់ $x = -\sqrt{3}$; $f'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី-ទៅ+ នោះ f មានអប្បបរមាធៀបមួយគឺ

$$f(-\sqrt{3}) = \frac{(-\sqrt{3})^2 + 4(-\sqrt{3}) + 3}{(-\sqrt{3})^2 - 4(-\sqrt{3}) + 3} = 4\sqrt{3} - 7$$

- ត្រង់ $x = \sqrt{3}$; $f'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី+ទៅ- នោះ f មានអតិបរមាធៀបមួយគឺ

$$f(\sqrt{3}) = \frac{(\sqrt{3})^2 + 4(\sqrt{3}) + 3}{(\sqrt{3})^2 - 4(\sqrt{3}) + 3} = -4\sqrt{3} - 7$$

សង់តារាងអថិរភាពនៃអនុគមន៍ f

x	$-\infty$	$-\sqrt{3}$	1	$\sqrt{3}$	3	$+\infty$
$f'(x)$	-	0	+	0	-	-
f(x)	1 ↘ $4\sqrt{3}-7$		$+\infty$ ↗	$-4\sqrt{3}-7$ ↗ $-\infty$ ↘	$+\infty$ ↘ $-\infty$ ↗	1

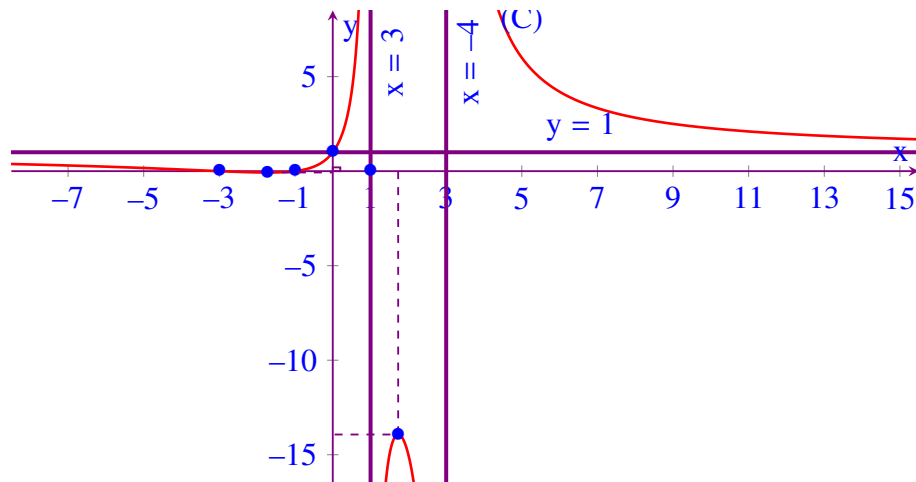
សង់ក្រាប(C)

$(C) \cap (x'ox) \Leftrightarrow y = 0 \Leftrightarrow x^2 + 4x + 3 = 0 \Rightarrow x_1 = -1, x_2 = -3$

$$(C) \cap (y'oy) \Leftrightarrow x = 0 \Rightarrow y = \frac{0^2 + 4(0) + 3}{0^2 - 4(0) + 3} = 1$$

$$(C) \cap (d) : y = 1 \Leftrightarrow 1 = \frac{x^2 + 4x + 3}{x^2 - 4x + 3}$$

$$\Leftrightarrow x^2 - 4x + 3 = x^2 + 4x + 3 \Rightarrow x = 0$$

ឃ. ពិភាក្សាតាមតម្លៃ k នូវចំនួនឫសរបស់សមីការ $(k-1)x^2 - 4(k+1)x + 3(k-1) = 0$ (1)

$$(1) \Leftrightarrow kx^2 - x^2 - 4kx - 4x + 3k - 3 = 0$$

$$\Leftrightarrow k(x^2 - 4x + 3) - (x^2 + 4x + 3) = 0$$

$$\Leftrightarrow k = \frac{x^2 + 4x + 3}{x^2 - 4x + 3}$$

$$\Leftrightarrow k = f(x) \text{ ជាសមីការអាប់ស៊ីសរវាងក្រាប(C)និងបន្ទាត់ } y = k$$

តាមក្រាប(C)

- បើ $k \in (-\infty, -4\sqrt{3} - 7)$ $\Rightarrow$ (1) មានឫសពីរផ្សេងគ្នាដែល $1 < x_1 < x_2 < 3$
- បើ $k = -4\sqrt{3} - 7$ $\Rightarrow$ (1) មានឫសតែមួយគត់ $x = \sqrt{3}$
- បើ $k \in (-4\sqrt{3} - 7, 4\sqrt{3} - 7)$ $\Rightarrow$ (1) គ្មានឫស
- បើ $k = 4\sqrt{3} - 7$ $\Rightarrow$ (1) មានឫសតែមួយគត់គឺ $x = -\sqrt{3}$
- បើ $k \in (4\sqrt{3} - 7, 1)$ $\Rightarrow$ (1) មានឫសពីរផ្សេងគ្នា ដែល $x_1 < x_2 < 0$
- បើ $k = 1$ $\Rightarrow$ (1) មានឫសតែមួយគត់ គឺ $x = 0$
- បើ $k \in (1, +\infty)$ $\Rightarrow$ (1) មានឫសពីរផ្សេងគ្នាដែល $0 < x_1 < 1$; $3 < x_2$

លំហាត់ទី៩

គេមានអនុគមន៍ f មួយកំណត់ដោយ $y = f(x) = \frac{x^2 - 4x + 3}{x^2 - 3x + 2}$ មានក្រាបតំណាង(C)។

- ក. ចូររកដែនកំណត់នៃអនុគមន៍ f ។
- ខ. គណនា $\lim_{x \rightarrow 2} f(x)$; $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x)$ ។ រួចទាញរកសមីការអាស៊ីមតូតទាំងអស់ដែលមាន។
- គ. សិក្សាអបិរភាព និងសង់តារាងអបិរភាពនៃអនុគមន៍ f ។
- ឃ. ចូរសង់ក្រាប(C) ក្នុងតម្រុយ $(O, \vec{i}, \vec{j})$ ។

ដំណោះស្រាយ

ក. រកដែនកំណត់នៃអនុគមន៍ f

$$\text{យើងមាន } y = f(x) = \frac{x^2 - 4x + 3}{x^2 - 3x + 2} = \frac{(x-1)(x-3)}{(x-1)(x-2)} = \frac{x-3}{x-2}$$

$$f(x) \text{ មានន័យលុះត្រាតែ } x-2 \neq 0 \Leftrightarrow x \neq 2$$

$$\text{ដូចនេះ: } D_f = \mathbb{R} - \{2\}$$

ខ. គណនា $\lim_{x \rightarrow 2} f(x)$; $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x)$

$$\lim_{x \rightarrow 2} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^2 - 4x + 3}{x^2 - 3x + 2} = \pm\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{x^2 - 4x + 3}{x^2 - 3x + 2} = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{x^2 \left(1 - \frac{4}{x} + \frac{3}{x^2}\right)}{x^2 \left(1 - \frac{3}{x} + \frac{2}{x^2}\right)} = 1$$

ទាញរកសមីការអាស៊ីមតូតទាំងអស់ដែលមាន

$$\text{ដោយ } \lim_{x \rightarrow 2} f(x) = \pm\infty$$

$$\text{ដូចនេះ: } \boxed{\text{បន្ទាត់ } x = 2 \text{ ជាអាស៊ីមតូតឈរនៃក្រាប(C)}}$$

$$\text{ដោយ } \lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = 1 \quad \text{ដូចនេះ: } \boxed{\text{បន្ទាត់ } y = 1 \text{ ជាអាស៊ីមតូតដេកនៃក្រាប(C)}}$$

គ. សិក្សាអថេរភាព និងសង់តារាងអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f ដេរីវេ

$$f'(x) = \left(\frac{x-3}{x-2}\right)' = \frac{(x-3)'(x-2) - (x-2)'(x-3)}{(x-2)^2}$$

$$= \frac{1}{(x-2)^2} > 0 \quad \forall x \in D_f$$

តារាងសញ្ញា f'(x)

x	$-\infty$	2	$+\infty$
f'(x)	+		+

- $f'(x) > 0$ ពេល $x \in (-\infty, 2) \cup (2, +\infty) \Rightarrow$ អនុគមន៍ f កើន ពេល $x \in (-\infty, 2) \cup (2, +\infty)$

តារាងអថេរភាពនៃ f

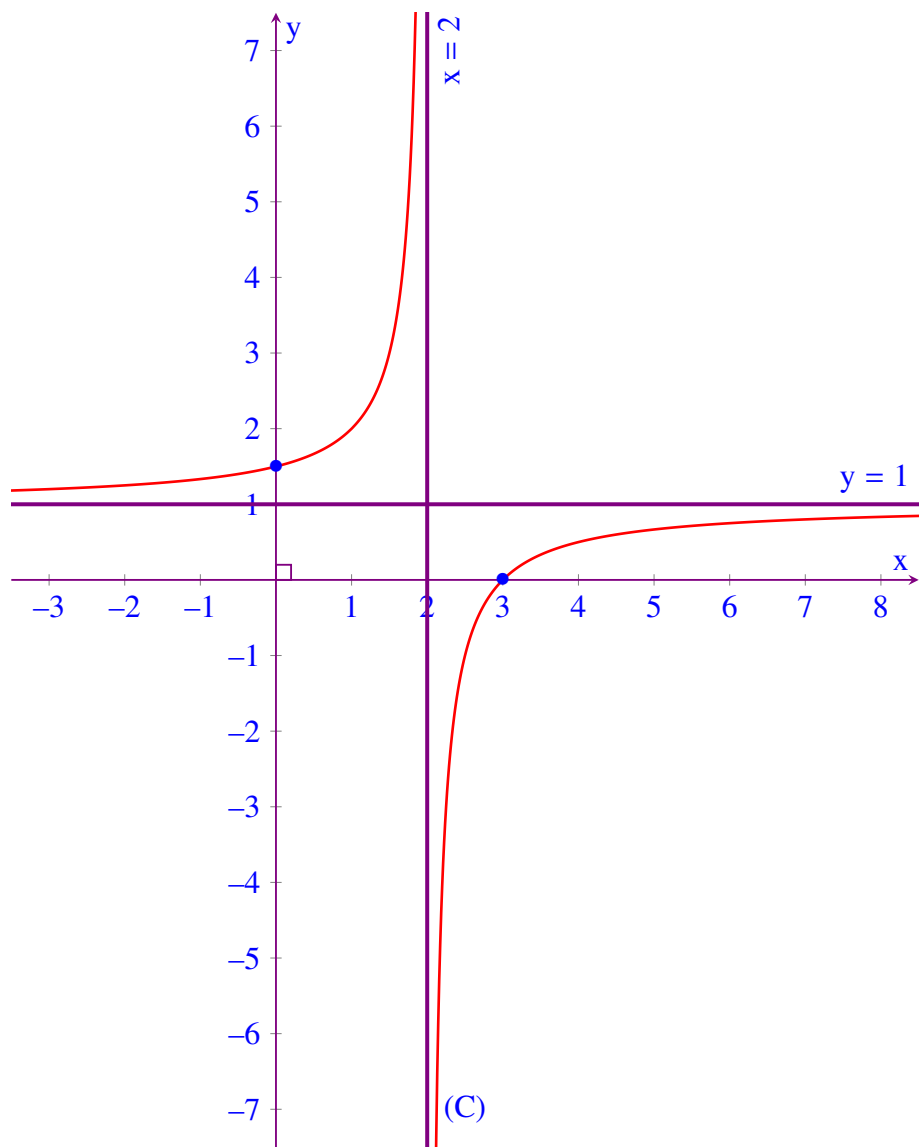
x	$-\infty$	2	$+\infty$
f'(x)	+		+
f(x)	1 ↗ $+\infty$		$-\infty$ ↗ 1

ឃ. សង់ក្រាប(C) ក្នុងតម្រុយ $(O, \vec{i}, \vec{j})$

$$(C) \cap (x'ox) \Leftrightarrow y = 0 \quad \Leftrightarrow \quad x-3 = 0$$

$$\Rightarrow \quad x = 3$$

$$(C) \cap (y'oy) \Leftrightarrow x = 0 \quad \Rightarrow y = \frac{0^2-4(0)+3}{0^2-3(0)+2} = \frac{3}{2}$$

លំហាត់ទី១០

គេមានអនុគមន៍ f កំណត់ដោយ $f(x) = \frac{2x^2 - 7x + 5}{x^2 - 5x + 7}$ ។

យើងតាងដោយ (C) ក្រាបរបស់វាលើតម្រូវអរតូណរម៉ាល់ $(O, \vec{i}, \vec{j})$ ។

1. រកដែនកំណត់ D នៃអនុគមន៍ f ។
2. សិក្សាលីមីតនៃអនុគមន៍ $f(x)$ ត្រង់ $-\infty$ និងត្រង់ $+\infty$ ។
ទាញរកសមីការអាស៊ីមតូត d ទៅនឹងក្រាប (C) ត្រង់ $-\infty$ និងត្រង់ $+\infty$ ។
3. a. ស្រាយបំភ្លឺថាគ្រប់ចំនួនពិត $x \in D$; ដេរីវេ $f'(x) = \frac{-3(x^2 - 6x + 8)}{(x^2 - 5x + 7)^2}$ ។
b. សិក្សាអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f និងសង់តារាងអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f ។
c. សង់ក្រាប (C) នៃអនុគមន៍ f ។

ដំណោះស្រាយ

1. រកដែនកំណត់ D នៃអនុគមន៍ f

$$\text{យើងមាន } f(x) = \frac{2x^2 - 7x + 5}{x^2 - 5x + 7}$$

$$f(x) \text{ មានន័យលុះត្រាតែ } x^2 - 5x + 7 \neq 0$$

$$\Delta = b^2 - 4ac = (-5)^2 - 4(1)(7) = 25 - 28 = -3 < 0$$

$$\Rightarrow x^2 - 5x + 7 \text{ មានសញ្ញាដូចមេគុណ } a$$

$$\text{យើងបាន } x^2 - 5x + 7 > 0 \quad \forall x \in \mathbb{R}$$

$$\text{ដូចនេះ: } \boxed{D_f = \mathbb{R}}$$

2. សិក្សាលីមីតនៃអនុគមន៍ $f(x)$ ត្រង់ $-\infty$ និងត្រង់ $+\infty$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{2x^2 - 7x + 5}{x^2 - 5x + 7} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2 \left(2 - \frac{7}{x} + \frac{5}{x^2}\right)}{x^2 \left(1 - \frac{5}{x} + \frac{7}{x^2}\right)} = 2$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{2x^2 - 7x + 5}{x^2 - 5x + 7} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2 \left(2 - \frac{7}{x} + \frac{5}{x^2}\right)}{x^2 \left(1 - \frac{5}{x} + \frac{7}{x^2}\right)} = 2$$

ទាញរកសមីការអាស៊ីមតូត d ទៅនឹងក្រាប (C) ត្រង់ $-\infty$ និងត្រង់ $+\infty$

ដោយ $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = 2$ ដូចនេះ: បន្ទាត់ $y = 2$ ជាអាស៊ីមតូតដេកនៃក្រាប (C)

3. a. ស្រាយបំភ្លឺថាគ្រប់ចំនួនពិត $x \in D$; ដេរីវេ $f'(x) = \frac{-3(x^2 - 6x + 8)}{(x^2 - 5x + 7)^2}$

$$f'(x) = \left(\frac{2x^2 - 7x + 5}{x^2 - 5x + 7} \right)' = \frac{(4x - 7)(x^2 - 5x + 7) - (2x - 5)(2x^2 - 7x + 5)}{(x^2 - 5x + 7)^2}$$

$$= \frac{-3x^2 + 18x - 24}{(x^2 - 5x + 7)^2}$$

$$= \frac{-3(x^2 - 6x + 8)}{(x^2 - 5x + 7)^2}$$

ដូចនេះ: $x \in D$; ដេរីវេ $f'(x) = \frac{-3(x^2 - 6x + 8)}{(x^2 - 5x + 7)^2}$

b. សិក្សាអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f

$$f'(x) = 0 \Leftrightarrow -3(x^2 - 6x + 8) = 0$$

$$\Leftrightarrow -3x^2 + 18x - 24 = 0$$

$$\Leftrightarrow (-3x + 6)(x - 4) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} -3x + 6 = 0 \\ x - 4 = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = 2 \\ x = 4 \end{cases}$$

តារាសញ្ញាដេរីវេ $f'(x)$

x	$-\infty$	2	4	$+\infty$	
f'(x)	-	0	+	0	-

• $f'(x) > 0$ ពេល $x \in (2, 4) \Rightarrow$ អនុគមន៍ f កើនលើចន្លោះ $x \in (2, 4)$

• $f'(x) < 0$ ពេល $x \in (-\infty, 2) \cup (4, +\infty)$
 $\Rightarrow$ អនុគមន៍ f ថ្លុះលើចន្លោះ $x \in (-\infty, 2) \cup (4, +\infty)$

បរមាធៀប

• ត្រង់ $x = 2$; $f'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី- ទៅ+ យើងបាន f មានអប្បបរមាធៀបមួយគឺ

$$f(2) = \frac{2(2)^2 - 7(2) + 5}{(2)^2 - 5(2) + 7} = -1$$

• ត្រង់ $x = 4$; $f'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី+ ទៅ- យើងបាន f មានអតិបរមាធៀបមួយគឺ

$$f(4) = \frac{2(4)^2 - 7(4) + 5}{(4)^2 - 5(4) + 7} = 3$$

តារាងអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f

x	$-\infty$	2	4	$+\infty$
$f'(x)$	-	0	+	-
$f(x)$	2	-1	3	2

c. សង់ក្រាប(C) នៃអនុគមន៍ f

$$(C) \cap (x'ox) \Leftrightarrow y = 0 \Leftrightarrow 2x^2 - 7x + 5 = 0$$

$$\text{មានរាង } a + b + c = 0$$

$$\Rightarrow x_1 = 1, x_2 = \frac{c}{a} = \frac{5}{2}$$

$$(C) \cap (y'oy) \Leftrightarrow x = 0 \Rightarrow y = \frac{2(0)^2 - 7(0) + 5}{(0)^2 - 5(0) + 7} = \frac{5}{7}$$

$$(C) \cap (d) : y = 2 \Leftrightarrow 2 = \frac{2x^2 - 7x + 5}{x^2 - 5x + 7} \Rightarrow x = 3$$

